

A U S P I C I A

Recenzovaný vědecký časopis pro oblast společenských a humanitních věd

Reviewed Scholarly Journal Dealing with Social Sciences

Рецензируемый научный журнал для общественных и гуманитарных наук

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ
ČESKÉ BUDĚJOVICE
VYSOKÁ ŠKOLA TECHNICKÁ A EKONOMICKÁ – ÚSTAV PODNIKOVÉ STRATEGIE
ČESKÉ BUDĚJOVICE
Ročník XVIII, číslo 1

2021

AUSPICIA

Recenzovaný vědecký časopis pro otázky společenských a humanitních věd.

Založen v roce 2004.

Vydáván Vysokou školou evropských a regionálních studií, České Budějovice, Česká republika a Vysokou školou technickou a ekonomickou, České Budějovice, Česká republika.

Rada pro výzkum, vývoj a inovace jako odborný a poradní orgán vlády ČR zařadila recenzovaný vědecký časopis *Auspicia* pro rok 2015 mezi recenzované neimpaktované časopisy, které uvedla v oborech Národního referenčního rámce excelence (NRRE).

V roce 2016 byl recenzovaný vědecký časopis *Auspicia* zařazen do mezinárodní databáze ERIH PLUS.

AUSPICIA

Peer-reviewed scholarly journal for issues of social sciences.

Established in 2004.

Published by College of European and Regional Studies, České Budějovice, Czech Republic and The Institute of Technology and Business, České Budějovice, Czech Republic.

The Research, Development and Innovation Council, as a professional and consultative body of the Government of the Czech Republic, indexed *Auspicia* – a peer-reviewed scholarly journal on a list of peer-reviewed non-impacted journals in 2015, being published in the fields of the National Reference Framework of Excellence.

In 2016 *Auspicia* – a peer-reviewed scholarly journal was indexed in the international database ERIH PLUS.

Adresa redakce: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú., Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice, tel.: 00420 386 116 839, auspicia@vsers.eu, předmět: *Auspicia*, <https://vsers.cz/recenzovany-vedecky-casopis-auspicia>. Vychází dvakrát ročně v elektronické verzi (od roku 2019). Srpen 2021. Časopis je financován VŠERS a VŠTE. ISSN 2464-7217 (Online). DOI: 10.36682/a_2021_1.

Editorial Office Address: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú., Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice, tel.: 00420 386 116 839, auspicia@vsers.eu, subject: *Auspicia*, <https://vsers.cz/recenzovany-vedecky-casopis-auspicia>. It has been published twice a year electronically (since 2019). August 2021. This journal is financed by The College of European and Regional Studies and The Institute of Technology and Business. ISSN 2464-7217 (Online). DOI: 10.36682/a_2021_1.

EDIČNÍ RADA VŠERS · EDITORIAL BOARD OF VŠERS

Předseda ediční rady · Chairman of the Editorial Board

doc. Ing. Jiří DUŠEK, Ph.D.

Členové · Members

doc. JUDr. PhDr. Jiří BÍLÝ, CSc.; RNDr. Růžena FEREBAUEROVÁ; PhDr. Jan GREGOR, Ph.D.; doc. Ing. Marie HESKOVÁ, CSc.; PaedDr. Vladimír KRÍŽ; doc. Ing. Oldřich PEKÁREK, CSc.; doc. Ing. Ladislav SKOŘEPA, Ph.D.; doc. JUDr. Roman SVATOŠ, Ph.D.

REDAKCE ČASOPISU AUSPICIA · EDITORIAL OFFICE OF JOURNAL AUSPICIA

Předseda redakční rady · Chairman of the Editorial Board

doc. Ing. Jiří DUŠEK, Ph.D. (*Vysoká škola evropských a regionálních studií, České Budějovice, ČR*)

Místopředseda redakční rady · Vice-chairman of the Editorial Board

Mgr. Zdeněk CAHA, Ph.D., MBA, MSc. (*Vysoká škola technická a ekonomická, České Budějovice, ČR*)

Šéfredaktor · Editor-in-Chief

doc. PhDr. Miroslav SAPÍK, Ph.D.

Výkonný redaktor · Managing Editor

doc. PhDr. Miroslav SAPÍK, Ph.D.

Technická redaktorka · Technical Editor

RNDr. Růžena FEREBAUEROVÁ

Redaktoři anglických textů · English Language Editors

Centrum jazykových služeb Vysoké školy technické a ekonomické

Členové mezinárodní redakční rady (25) · Members of the International Editorial Board (25)

Ing. Jiří **ALINA**, Ph.D. (*Jihočeská univerzita, České Budějovice, ČR*)

Mgr. Zdeněk **CAHA**, Ph.D., MBA, MSc. (*Vysoká škola technická a ekonomická, České Budějovice, ČR*)

doc. JUDr. Miroslav **FELCAN**, Ph.D., LL.M. (*Akadémia Policajného zboru v Bratislave, Bratislava, Slovensko*)

Ing. Roman **FIALA**, Ph.D. (*Vysoká škola polytechnická, Jihlava, ČR*)

prof. Igor **GONCHARENKO**, Ph.D. (*University of Civil Protection, Ministry for Emergency Situations of the Republic of Belarus, Minsk, Bělorusko*)

prof. Maria Pilar Cousido **GONZÁLEZ**, Ph.D. (*Universidad Complutense de Madrid, Madrid, Španělsko*)

doc. Ing. Aleš **HES**, CSc. (*Česká zemědělská univerzita, Praha, ČR*)

doc. Ing. Marie **HESKOVÁ**, CSc. (*Vysoká škola evropských a regionálních studií, České Budějovice, ČR*)

doc. MUDr. Lenka **HODAČOVÁ**, Ph.D. (*Univerzita Karlova, Hradec Králové, ČR*)

plk. Mgr. Štěpán **KAVAN**, Ph.D. (*Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje, České Budějovice, ČR*)

Ing. Iveta **KMECOVÁ**, Ph.D. (*Vysoká škola technická a ekonomická, České Budějovice, ČR*)

prof. PhDr. Ján **KOPER**, Ph.D. (*Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica, Slovensko*)

Dr. Dmitrij Jevgenjevič **MOSKVIN**, Ph.D. (*Jekatěrinburgskaja akademija sovremennogo iskusstva, Jekatěrinburg, Rusko*)

Ing. Petra **PÁRTLOVÁ**, Ph.D. (*Vysoká škola technická a ekonomická, České Budějovice, ČR*)

doc. Anita **PEŠA**, Ph.D. (*Zadarská univerzita, Zadar, Chorvatsko*)

prof. Andrij Borisovič **POČTOVJUK**, Ph.D. (*Kremenčugskij nacionalnyj universitet imeni Michaila Ostrogradskogo, Kremenčug, Ukrajina*)

doc. Ing. Jarmila **STRAKOVÁ**, Ph.D. (*Vysoká škola technická a ekonomická, České Budějovice, ČR*)

doc. JUDr. Roman **SVATOŠ**, Ph.D. (*Vysoká škola evropských a regionálních studií, České Budějovice, ČR*)

PhDr. Ing. Jan **SVOBODA**, M.A., Ph.D. (*Filosofický ústav AV, Praha, ČR*)

prof. PhDr. Miroslava **SZARKOVÁ**, CSc. (*Ekonomická univerzita, Bratislava, Slovensko*)

prof. Mgr. Peter **ŠTARCHOŇ**, Ph.D. (*Univerzita Komenského, Bratislava, Slovensko*)

prof. Ing. Jan **VÁCHAL**, CSc. (*Vysoká škola technická a ekonomická, České Budějovice, ČR*)

doc. PhDr. Lukáš **VALEŠ**, Ph.D. (*Západočeská univerzita, Plzeň, ČR*)

Dr. Małgorzata **WOSIEK** (*Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów, Polsko*)

prof. Dr. Vasilij Mironovič **ZAPLATINSKIJ** (*Akademija bezopasnosti i osnov zdorovja, Kijev, Ukrajina*)

OBSAH

BEZPEČNOST

TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ PROFILOVANIA BEZPEČNOSTNÉHO MANAŽMENTU AKO ŠPECIFICKÉHO DRUHU MANAŽMENTU.....7

Radoslav IVANČÍK

VEŘEJNÁ SPRÁVA, ŘÍZENÍ

OVĚŘOVÁNÍ SPOLEHLIVOSTI PREDIKTIVNÍCH MODELŮ PRO SPOLEČNOSTI ZE SLOVENSKÉHO KREATIVNÍHO PRŮMYSLU 22

Jakub KINTLER – Andrej KOVALEV – Miroslav UHLIAR

MARKETINGOVÉ SCHOPNOSTI A VÝKONNOST FIREM: PŘÍPADOVÁ STUDIE V ODVĚTVĚ ČESKÉHO MALOOBCHODU V OBDOBÍ KRIZE COVID-19 43

Tereza KINDLOVÁ – Marek VOKOUN

PRÁVNÍ RÁMEC SPOLUPRÁCE OBCÍ V PODMÍNKÁCH ČESKÉ REPUBLIKY52

Jiří DUŠEK

RECENZE

ŠTĚPÁN KAVAN: OCHRANA ČLOVĚKA A SPOLEČNOSTI – VÝVOJ VZDĚLÁVÁNÍ V BEZPEČNOSTNÍCH TÉMATECH..... 65

Lenka MICHALCOVÁ

JANA KRBOVÁ, JIŘÍ JEŽEK, MARTIN MUSIL, MOJMÍR SABOLOVIČ, JAN KOPP, KLÁRA ŠIMŮNKOVÁ: REVITALIZACE MĚSTSKÝCH CENTER A VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ V ČR – PRVNÍ ČÁST: PROBLÉMY A VÝZVY 67

Jiří DUŠEK

JANA KRBOVÁ, JIŘÍ JEŽEK A KOLEKTIV: REVITALIZACE MĚSTSKÝCH CENTER A VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ V ČR – DRUHÁ ČÁST: PŘÍPADOVÉ STUDIE 70

Jiří DUŠEK

JANA KRBOVÁ: REVITALIZACE MĚSTSKÝCH CENTER A VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ V ČR. TŘETÍ ČÁST: (NE)PROMĚNY NÁMĚSTÍ ČESKÝCH MĚST V OBRAZECH – HODNOCENÍ KVALITY A INSPIRACE..... 72

Jiří DUŠEK

CONTENTS

SAFETY

THEORETICAL BASIS OF PROFILING SECURITY MANAGEMENT AS A SPECIFIC TYPE OF MANAGEMENT.....	7
---	----------

Radoslav IVANČÍK

PUBLIC ADMINISTRATION, MANAGEMENT

VALIDATING THE RELIABILITY OF PREDICTIVE MODELS FOR THE COMPANIES IN THE SLOVAK CREATIVE INDUSTRY.....	22
---	-----------

Jakub KINTLER – Andrej KOVALEV – Miroslav UHLIAR

MARKETING CAPABILITIES AND PERFORMANCE OF COMPANIES: A CASE STUDY OF THE CZECH RETAIL SECTOR DURING THE COVID-19 CRISIS	43
--	-----------

Tereza KINDLOVÁ – Marek VOKOUN

LEGAL FRAMEWORK FOR COOPERATION OF MUNICIPALITIES IN THE CONDITIONS OF THE CZECH REPUBLIC	52
--	-----------

Jiří DUŠEK

REVIEWS

ŠTĚPÁN KAVAN: PROTECTION OF MAN AND SOCIETY – DEVELOPMENTS IN THE EDUCATION OF SAFETY ISSUES	65
---	-----------

Lenka MICHALCOVÁ

JANA KRBOVÁ, JIŘÍ JEŽEK, MARTIN MUSIL, MOJMÍR SABOLOVIČ, JAN KOPP, KLÁRA ŠIMŮNKOVÁ: REVITALIZATION OF URBAN CENTERS AND PUBLIC SPACES IN THE CZECH REPUBLIC – PART ONE: PROBLEMS AND CHALLENGES.....	67
---	-----------

Jiří DUŠEK

JANA KRBOVÁ, JIŘÍ JEŽEK, ET AL.: REVITALIZATION OF URBAN CENTERS AND PUBLIC SPACES IN THE CZECH REPUBLIC – PART TWO: CASE STUDIES.....	70
---	-----------

Jiří DUŠEK

JANA KRBOVÁ: REVITALIZATION OF URBAN CENTERS AND PUBLIC SPACES IN THE CZECH REPUBLIC. PART THREE: (NON) CHANGES OF CZECH CITIES SQUARE IN IMAGES - QUALITY ASSESSMENT AND INSPIRATION	72
--	-----------

Jiří DUŠEK

THEORETICAL BASIS OF PROFILING SECURITY MANAGEMENT AS A SPECIFIC TYPE OF MANAGEMENT

Teoretické východiská profilovania bezpečnostného manažmentu ako špecifického druhu
manažmentu

Radoslav IVANČÍK

Bratislava, Slovak Republic

ABSTRAKT: Bezpečnosť predstavuje v súčasnom turbulentnom, dynamicky sa meniacom a previazanom svete jeden z tých rozhodujúcich faktorov, ktorý významným spôsobom ovplyvňuje úroveň prosperity a rozvoja ľudskej civilizácie, ako aj trvalo udržateľný rast životnej úrovne a kvality života obyvateľov našej planéty. Aj preto sa v posledných rokoch kladie zvýšený dôraz na zlepšenie kvality manažovania procesov a činností súvisiacich zároveň vedúcich k zaisťovaniu vyššej úrovne bezpečnosti a predchádzaniu nebezpečných a krízových udalostí a javov. Jeden z funkčných nástrojov, ako to dosiahnuť, predstavuje bezpečnostný manažment. Aj preto sa autor vo svojom článku, zaoberá touto zatiaľ pomerne mladou, ale rýchlo sa rozvíjajúcou disciplínou manažmentu, zameranou na zaistenie bezpečnosti referenčných objektov. Cieľom je, s využitím všeobecnej teórie manažmentu a relevantných metód vedeckého výskumu, predovšetkým prispieť k rozšíreniu teórie bezpečnostného manažmentu a jeho profilovaniu ako špecifického druhu manažmentu.

Kľúčové slová: bezpečnostný manažment – veda – výskum – organizácia – bezpečnosť - referenčný objekt

ABSTRACT: In today's turbulent, dynamically changing and interconnected world, security is one of the decisive factors that significantly affect the level of prosperity and development of human civilization, as well as the sustainable growth of the standard of living and quality of life of the inhabitants of our planet. This is one of the reasons why, in recent years, increased emphasis has been placed on improving the management of processes and activities related to and leading to a higher level of safety and the prevention of hazardous and crisis events and phenomena. An efficient tools to achieve this is security management. Therefore, the author deals with this still relatively young, but rapidly developing discipline of management aimed at ensuring the safety of reference objects. The objective of this contribution is to use the general theory of management and relevant methods of scientific research to contribute in particular to the extension of the theory of security management and its profiling as a specific type of management.

Key words: security management – science – research – organization – security – reference object

INTRODUCTION

The prosperity and development of human civilization, as well as the sustainable improvement of standard of living and the quality of life of the inhabitants¹ of our planet, have probably never been more dependent on the level of security than in today's dynamically changing and interconnected world. Improving the quality of the management of processes and activities which lead to a higher level of security and the prevention of hazardous and crisis events and phenomena thus plays, along with the research on security and its individual sectors, a very important role in the development of human society as a whole, particularly in these turbulent and changing times characterized by the deterioration of the global and regional security environment, increasing tensions in international relations and deepening global problems of mankind², when, according to Baričičová (2017), there is also a disruption of stability and greater vulnerability of society. One of the significant social changes in the context of globalization and integration processes in the world is the change in the role of sub-state territorial units, which are playing an increasingly important role. This can be evidenced also the fact that tasks and competencies in the field of local and regional development are being transferred to local and regional institutions (Dušek, 2020). These are some of the reasons why there is currently a relatively intensive discussion among representatives of academia as well as experts from practice on security management, its importance, understanding, dimensions and its relationship to the security of society and people³ and the protection of persons and property⁴ is currently intensively discussed by representatives of academia as well as experts from practice.

¹ For more details, see: DUŠEK, J. a kol. (2012). *Udržitelný rozvoj a funkce moderního evropského státu*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2012.

² For more details, see: IVANČÍK, R. – KELEMEN, M. (2015): *Teória bezpečnosti: Globálne problémy ľudstva*. Košice : Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach, 2015.

³ For more details, see: KAVAN, Š. (2020): *Ochrana člověka a společnosti – vývoj vzdělávání v bezpečnostních tématech*. Praha: Nakladatelství Lidových novin, 2020.

⁴ For more details, see: PROCHÁZKOVÁ, D. (2011): *Ochrana osob a majetku*. Praha: České vysoké učení technické, 2011.

METHODOLOGY AND OBJECTIVE

The discussions mentioned above are mainly based on the fact that the theory of security management is not yet sufficiently developed, as it has focused mainly on security sub-issues, especially in the field of safety of technical equipment and facilities.⁵ For this reason, the professional literature, for example various terminological dictionaries, rather provide definitions of security management from a technical or technological point of view, with a focus on the means of protection of objects and technical equipment. However, security management should be defined from a managerial rather than a technical point of view, as it is the management of a certain area of human activity. The author thus aims to use the general theory of management and relevant methods of scientific research to extend the theory of security management and its profiling as a specific type of management.

THEORETICAL BACKGROUND

Management is, without any doubt, an important practical activity carried out in every organization, whether in business or non-business, profit or non-profit, large or small, or in civil or security. According to Kreitner (2009, p. 5), management is a very important factor for the success of any organization. In practice, life has proven that in the same or very similar conditions, some organizations are successful, some less so and some not at all. Their success or failure depends on the quality of their management.

To be high-quality and successful in today's dynamic, highly competitive world, the management of an organization needs to rely on theoretical knowledge, including the latest findings and generalization of practical experience, and on the products of creative theoretical thinking. It is extremely important to know and, depending on the need or current situation, to be able to apply both traditional, classic management procedures and new, modern methods and approaches, react to the latest development in various areas of society. The current dynamic world requires management to respond very quickly to ongoing changes and to use adequate management methods, procedures and forms.

⁵ For more details, see: ZAPLATYNSKYI, V. (2020). Metoda stanovení bezpečnosti jako požadovaná charakteristika objektu. In Kavan, Š. (eds.) Mezinárodní konference Bezpečná společnost 2020. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2020. s. 99-104.

The scope and responsibilities of management include everything that affects an organization's performance and results, whether it is in its internal or external environment, under or out of the control of the institution (Donnelly et al., 1997). The term management has multiple meanings. As with other terms, literature provides several different definitions by several authors. For the purposes of this contribution, the most suitable one seems to be the definition by (Vodáček - Vodáčková, 2001, p. 19), according to which "*management represents a comprehensive set of approaches, opinions, experiences, recommendations and methods that managers use to manage specific activities (managerial functions), which are necessary to achieve the system of goals of the organization*".

Activities of any organization are influenced by a number of factors. A factor which has a significant and immediate impact on an organization's performance is security. In order to ensure permanent and sustainable security of the organization, it is necessary to protect all its interests as well as the interests of all stakeholders and to apply a systematic management mechanism to ensure its proper functioning and development in accordance with all security requirements. The term "security management" is used to express managerial activities in the area of ensuring security.

RESULTS AND DISCUSSION – DEFINITION OF SECURITY MANAGEMENT

The characterization of security management needs to be based on the general theory of management applied in all areas of the organization's management. On this basis, security management can be defined as:

- a process of planning, organizing, leading people, and controlling in order to ensure the security of the organization; or
- a process of effectively integrating and coordinating the use of resources in order to achieve the set security objectives; or
- a specific type of management aimed at ensuring the security of reference objects.

According to several authors (Buzan et al. 1998; Rothschild, 1995; Baldwin, 1997), the term "security" refers directly to a particular entity or entities seeking to achieve their security. These are security actors, which are referred to as reference objects. Reference object is a fundamental element of security, answering the question of what security is; at the same time, it is a unit that needs to be protected in case of any existential threat - a protected value.

Reference objects are thus entities that are existentially endangered and can legitimately claim the right to survive (Bailliet, 2009).

From an organizational perspective, reference objects include in particular state bodies, organizations and institutions, local government units (cities, municipalities), manufacturing enterprises, non-manufacturing enterprises (services), other service organizations and voluntary profit and non-profit organizations. All these reference objects own assets that may be at risk and thus need to be protected.

Security management can be compared especially to crisis management, which focuses on crisis prevention and resolution and applied if managers do not have enough competencies and common (available) means and resources to manage a crisis (Antušák - Vilášek, 2016). Crisis management is also considered a specific type of management.⁶

The specificity of security management lies in the fact that it is not focused on the production transformation process, creation of products, the process of providing services, or only on crisis management; it focuses exclusively on managing specific support activities that are vital for continuous achievement of set objectives in order to ensure the security of reference objects.

Security management thus deals with security issues in all security sub-sectors within the organization. In general, it can refer to different types of organizations, their premises and individual objects in which different types of assets are located (persons, property in the form of tangible and intangible assets, and various production and non-production activities as well as the environment). The security of these assets in the organization thus mainly refers to the security of:

1. persons – e.g. physical protection of persons, safety and health protection at work, protection of personal data, etc.
2. property in buildings and protected areas – e.g. protection of buildings, protection of (critical) infrastructure, fire protection, protection of information and informationsystems (information security), protection of classified information, prevention of major industrial accidents, maintaining continuity of activities, etc.
3. environment - activities to prevent or reduce and eliminate pollution or damage to the environment.

Security management can be applied in:

⁶ For more details, see: KAVAN, Š. (2015): *Bezpečná společnost - aktuální otázky krizového managementu*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2015.

- organizations of all size categories,
- all types of organizations (profit and non-profit) in both manufacturing and service industries,
- all levels of management (company, enterprise, operation, workshop, team),
- in all areas of organization activities (business, technical, production, personnel, accounting, information, etc.).

An important area of activities within security management is participation in the process of strategic management of the organization, in which top management formulates the mission, vision and goals of the organization, creates strategies (analysis of external and internal environment, selection of appropriate strategy at corporate and organizational level), implements strategies (proposal of organizational changes, administrative measures and control system for the implementation of the strategy).

THE IMPORTANCE AND UNDERSTANDING (PERCEPTION) OF SECURITY MANAGEMENT

Security management can be characterized as:

- a) a term used to describe the profession of security staff,
- b) specific management activity within the management of the organization's security (organization security management),
- c) scientific discipline (theory) on security management,
- d) the ability to manage security.

Security management as a profession

The term security management often refers to a group of people responsible for the security of an organization. Security management is thus a specific, conscious human activity aimed at achieving predetermined security goals. This activity is performed by security managers.

Security managers can be classified into the following categories:

1. top managers,
2. middle-level managers,
3. first-level managers.

Top managers are top executives who direct and coordinate the activities of the organization as a whole. They are bearers of strategic development, implement long-term plans and determine the internal regime of the organization. In organizations, top managers usually represent a security governing body, which has not a single designation and is usually referred to as Security Board, Security Committee, etc.

The responsibilities of top security managers mainly include:

- signing up for security, accepting a commitment to security,
- integrating security in the Strategic Plan of the organization and its elaboration
- integrating strategic goals for security in tactical planning into the most important areas of the organization's activities.
- understanding the organization and its context (security environment),
- understanding the needs and expectations of stakeholders,
- determination of the scope and creation of the Organization's Security Management System,
- elaboration and implementation of the general Security Policy of the organization as a document of strategic importance with long-term validity, which allows the management to manage security processes,
- identification of roles, responsibilities, and powers for security,
- security planning - identification of procedures to addressing risks and opportunities, security management objectives, security objectives of the organization and setting of security standards and risk criteria,
- promotion of security - providing necessary resources, determining specific competencies of persons who carry out security activities, creating security awareness, maintaining internal and external communication, determining the scope of documented security information,
- management of security activities - security organization, security staffing, security operation, risk management,
- security performance evaluation - monitoring, measurement, analysis and evaluation, internal audit, management review,
- improving security – resolution of disagreements and corrective actions, continuous improvement.

Middle-level or management is a very diverse group. In terms of security, mid-level managers are responsible for:

- elaboration of system security policies and 2-5 years emergency plans for individual components of the organization's security sector in which the method of implementation of the overall security policy in specific areas is defined,
- risk management,
- professional management of security staff at the third level, its training and education,
- security control activities,
- development and implementation of additional security documentation, such as:
 - risk management plan, risk management communication plan,
 - security projects and directives (protection of personal data in information systems, protection of technical means with classified information),
 - security plan for the protection of the building,
 - guidelines for the exercise of physical protection.

First-level managers influence the transformation of production factors into utility values by their decisions, assign tasks to executives and control their fulfilment. In the field of security, they are responsible for:

- implementation of security policies, emergency plans and other security documents in individual components of the organization's security sector,
- fulfilment of obligations arising from security directives and plans,
- providing feedback for the second level of control.

Security management as a specific activity

Security management is understood as a specific, conscious human activity aimed at achieving predetermined security goals. It is a specific activity of the organization's management focused at ensuring the security of a reference object, a type of human work - one of the most important human activities, which enables safe performance of all activities to achieve the set goals. At present, it represents a highly specialized activity, which no larger organizational unit can do without. In the most general terms, it can be characterized as the sum of all the activities that need to be done to achieve, ensure and strengthen the security of persons, property and the environment of the organization.

Security management is based on applicable international and national security standards and its activities are mainly focused on reducing external and internal security risks to an acceptable level, increasing the capabilities of a given facility, activities for self-protection and

building security awareness and security culture to achieve, ensure and strengthen the security of persons, property and the environment of the organization.

Security management aims to ensure the security of reference objects, to prevent injuries to persons or loss of life, damage and loss of property and/or disturbance or damage to the environment. The managing activities aimed at ensuring the security of the organization are carried out by managers in cooperation with security managers and security staff operating within the organization's structure. Managers and security managers of the organization obtain and evaluate security information with an emphasis on external and internal security risks, make decisions and perform managerial functions.

Specific security management activities include the following types of security:

- physical security of persons,
- physical security of buildings and protected areas with classified information,
- physical security of buildings with other assets,
- occupational safety and health,
- security of operational activities - technical-operational security, security of technical equipment, security of business continuity, prevention of serious industrial accidents,
- fire protection,
- computer security and information security - security of information systems, security of important information, protection of classified information, protection of personal data,
- protection against fraud and abuse,
- security of internal order and incident resolution,
- security of the internal and external environment,
- other areas of security.

Security management as a theory (scientific discipline)

Based on the general theory of management⁷, security management can be characterized as an open system of knowledge about specific managerial activities of managers and security managers aimed at achieving set security goals. It represents a comprehensive, logically arranged set of knowledge about principles, methods and procedures of management in the field of security of persons, property and environment in reference objects which are developed on

⁷ For more details, see: DRUCKER, P. F. (2007). *The Practice of Management*. New York: Routledge, 2007; KOONTZ, H. (2010). *Essentials of Management*. Delhi: Tata McGraw - Hill Education, 2010.; NAYLOR, J. (2004). *Management*. London: Pearson Education, 2004.

empirical and abstraction basis and which can be taught and learned. This knowledge is a starting point for the work of every manager, which can be appropriately applied, combined and positively developed in specific situations in a creative way.

However, security management does not provide comprehensive, clear, and universal instructions on how to manage security in any organization, because it relates to reality and it is constantly changing to some extent. Territorial, temporal, and other factors must be considered. Security management has its own sources of knowledge and research subject - the security of reference objects with a focus on achieving the security of persons, property, and the environment based on the identification and evaluation of external and internal security risks.

Security Management is an accredited study programme of Security Protection of Persons and Property at the Academy of the Police Force in Bratislava and as a multidisciplinary theory, it is based on knowledge from several fields of management, economics, psychology, sociology, mathematics, security, cybernetics, informatics and other social, technical and natural sciences. It is a praxeological discipline, which is reflected in its focus on practice to ensure the security of reference objects in practice. This implies the main objectives of the security management theory, namely:

- to improve the practice in ensuring security, which is not possible without mastering the basic knowledge of management and security management,
- to educate security managers and candidates for these positions (students), who should both learn and understand the principles, methods and procedures used to ensure the security of the organization and protection of persons and property, and know how to use this knowledge in practice,
- to identify areas and issues in the field of security management which require specific research and further development.

The objective of security management is to create a methodology to improve the security and thus the effectiveness of a given organization. It aims to create a system that would correspond with the possibilities, resources, needs, environment, circumstances, and requirements to achieve the maximum possible level of protection. In practice, this system usually consists of an efficient organization and use of available human resources, technical means, organizational and regime measures.

Security management as an art

Due to the achievements of Japanese management in the late 1960s and early 1970s, management started to be perceived as art rather than a science. One of the most important representatives of this approach is Drucker, who considers the art of management to be one of the decisive keys to the success of managers - entrepreneurs of the new age. A successful manager is the one who thrives - a successful security manager is the one who achieves the required level of security at the lowest cost (Drucker, 2001).

Management as art means "knowing how":

- find and put the right people in the right places,
- communicate with them, really motivate and stimulate them bond individually and as team members,
- build a team
- anticipate developments, take reasonable risks, etc.

The elements of art in security management include:

- individual abilities of security managers such as their organizational skills, the ability to lead people and deal with them, acting, the ability to make informed decisions, etc.,
- intuition, creativity, the ability to anticipate and take risks at the right time in the application of management tools, techniques and principles,
- the ability to look for suitable opportunities to improve the organization's security system,
- the ability to create a capable team of security staff in the organization's security system,
- the ability to create visions for the security of the organization, find opportunities where others see only chaos, contradictions and conflicts.

COMPREHENSIVE SYSTEM APPROACH TO SECURITY MANAGEMENT

Within a comprehensive system approach (multidimensional characteristic) to the security management process, the individual sub-aspects and approaches are integrated into a whole, thus becoming a part of the security management process theory. The content and core of the security management process as a system, and thus also its theories, can be classified according to three aspects and three subsystems:

- according to the functional aspect (using managerial functions),
- according to the decision-making aspect,

- according to the information aspect.

Managerial functions, decision-making and information process overlap in different ways. Security management process is based on the idea that management is continuous:

- receiving and using information,
- decision making,
- performing managerial functions.

The decision-making process is a crucial part of the management process, one of the most important activities performed by managers to achieve the set goals. The process of security management is understood as gradual solving of management problems in the relevant dynamic system, a sequence of interrelated decisions and their implementation.

The functional characteristic of security management is the best-known and most developed characteristic, where security management is perceived from the perspective of the activities performed. The protected value security management process refers to activities based on the following main management functions:

- a) planning - a process of preparation of future activities, setting security goals and methods for their achievement,
- b) organizing - a process of creating conditions for the implementation of decisions, setting responsibilities, creating structures, determines the methods to carry out the planned tasks in order to achieve and maintain security,
- c) leading people - direct and indirect guidance, coordination, stimulation and motivation of individuals and groups to perform the assigned tasks in a timely and effective manner to maintain maximum security,
- d) controlling - the process of monitoring, analysis, evaluation of the state of security and drawing conclusions considering the deviations between the planned security objectives and their implementation.

Planning determines what level of security is to be achieved. The organization specifies how to achieve the planned security goals. Controlling determines whether these goals have been achieved. Management performed by managers skilfully combines these functions.

The information characteristic of security management is the third basic characteristic of management activity. It is based on the fact that security management is always an information process, as each management activity is a very complex work with information. The whole process of security management can be examined as a process of receiving, transforming, and

transmitting information. On this basis, an information system of a certain object is created and exists, and practically all managerial activities are implemented through this system.

CONCLUSION

The above information based on the work, research, knowledge and experience of renowned foreign and domestic authors, as well as on the author's own scientific research, knowledge and academic and practical management experience, confirm that security management is currently of special importance for all organizations. Its implementation and application seem to be necessary for larger organizations in today's dynamic, turbulent and changing times.

Smaller organizations usually have fewer security personnel. Usually, there is a security programme created for them. This should enable achieving an acceptable level of security. It is an integrated set of rules and activities aimed at achieving security in important activities, including security measures that result from applicable international and national security standards. In addition, it may contain measures for specific security areas, e.g. incident reporting, security investigations, security audits, security support, etc.

In medium-sized and large organizations, greater attention needs to be paid to the implementation of security-related activities and more security staff should be employed. Besides focusing on measures resulting from legal standards, organizations must also create conditions for ensuring security in all areas of their activities. To fulfil these tasks, the application of a comprehensive Security Management System is required, which represents a systematic approach to security management and includes the necessary organizational structures, responsibilities, principles, methods, techniques, and procedures.

REFERENCES AND INFORMATION SOURCES

1. ANTUŠÁK, E. – VILÁŠEK, J. (2016): *Základy teorie krizového managementu*. Praha: Karolinum, 2016. 132 p. ISBN 978-80-246-3443-2.
2. BAILLIET, C. M. (2009): *Security: A Multidisciplinary Normative Approach*. Leiden: Martinus Nijhoff Publishers, 2009. 383 p. ISBN 978-90-04-17296-8.
3. BALDWIN, D. A. (1997): The Concept of Security. In *Review of International Studies*, 1997, roč. 23, č. 1, pp. 5–26. ISSN 0260-2105.

4. BARIČIČOVÁ, Ľ. (2017). Stratégia policajnej organizácie ako dôležitá súčasť soft security. In *Bezpečné Slovensko a Európska únia 2017*. Košice: Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach, 2017, s. 31-47. ISBN 978-80-8185-025-7.
5. BARIČIČOVÁ, Ľ. (2020). Vnútoraná dimenzia bezpečnosti SR z pohľadu aktuálnych otázok regionálnej bezpečnosti. In *Bezpečnostné fórum 2020 – zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie*. Banská Bystrica: Interpolis, 2020, s. 8-17. ISBN 978-80-973394-2-5.
6. BUZAN, B. – WAEVER, O. – WILDE, J. (1998): *Security: A New Framework for Analysis*. Boulder: Lynne Rienner Publishers, 1998. 239 p. ISBN 978-155587-784-2.
7. DONNELLY, J. H. – GIBSON, J. L. – IVANCEVICH, J. M. (2000): *Fundamentals of Management*. New York: McGraw-Hill College, 2000. 630 p. ISBN 978-0-07245-785-8.
8. DRUCKER, P. F. (2001): *Výzvy managementu pro 21. století*. Praha: Management Press, 2001. 187 p. ISBN 978-80-7261-021-1.
9. DRUCKER, P. F. (2007). *The Practise of Management*. New York: Rotledge, 2007. 355 s. ISBN 978-0-75068-504-7.
10. DUŠEK, J. a kol. (2012). *Udržitelný rozvoj a funkce moderního evropského státu*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2012. 368 s. ISBN 978-80-8747-220-0.
11. DUŠEK, J. (2020): *Vliv sociálního kapitálu na regionální ekonomiku na příkladu spolupráce obcí v Jihočeském kraji*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2020. 405 s. ISBN 978-80-7556-052-0.
12. IVANČÍK, R. – KELEMEN, M. (2015): *Teória bezpečnosti: Globálne problémy ľudstva*. Košice: Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach, 2015. 319 s. ISBN 978-80-89282-94-4.
13. KAVAN, Š. – BUZALKA, J. – METEŇKO, J. (2014): *Bezpečnost společnosti v podmínkách Evropské unie*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2014. 179 s. ISBN 978-80-87472-72-9.
14. KAVAN, Š. (2020): *Ochrana člověka a společnosti – vývoj vzdělávání v bezpečnostních tématech*. Praha: Nakladatelství Lidových novin, 2020. 271 s. ISBN 978-80-7422-753-0.
15. KAVAN, Š. (2015). *Bezpečná společnost - aktuální otázky krizového managementu*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2015. 129 s. ISBN 978-80-87472-85-9.
16. KOONTZ, H. (2010). *Essentials of Management*. Delhi: Tata McGraw - Hill Education, 2010. 464 s. ISBN 978-0-07014-495-8.
17. KREITNER, R. (2009): *Management*. Boston: Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company, 2009. 594 p. ISBN 978-0-547-14848-9.
18. NAYLOR, J. (2004). *Management*. London: Pearson Education, 2004. 668 s. ISBN 978-0-27367-321-7.
19. PROCHÁZKOVÁ, D. (2011): *Ochrana osob a majetku*. Praha: České vysoké učení technické, 2011. 301 s. ISBN 978-80-01-04843-6.
20. ROBBINS, S. P. – COULTER, M. (2012): *Management*. New Jersey: Prentice Hall, 2012. 672 p. ISBN 978-0-13-216384-2.
21. ROTHSCHILD, E. (1995): What is security? In *Daedalus*, roč. 124 (1995), č. 3, pp. 53-98. ISSN 0011-5266.
22. VODÁČEK, L. – VODÁČKOVÁ, O. (2001): *Management: teorie a praxe v informační společnosti*. Praha: Management Press, 2001. 314 P. ISBN 978-80-7261-041-9.
23. ZAPLATYNSKYI, V. (2020). Metoda stanovení bezpečnosti jako požadovaná charakteristika objektu. In Kavan, Š. (eds.) *Mezinárodní konference Bezpečná společnost 2020*. Sborník příspěvků. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních

studií, 2020. s. 99-104. ISBN 978-80-7556-074-2, ISSN 2533-6223. DOI:
10.36682/ssc_2020.

ADDRESS & ©

Ing. Radoslav IVANČÍK, PhD. et PhD.
Department of Management and Information Science
Academy of the Police Force
Sklabinská 1, 817 35 Bratislava
Slovak Republic
radoslav.ivancik@akademiapz.sk

Validating the Reliability of Predictive Models for the Companies in the Slovak Creative Industry

Ověřování spolehlivosti prediktivních modelů pro společnosti ze slovenského kreativního průmyslu

Jakub KINTLER – Andrej KOVALEV – Miroslav UHLIAR

Bratislava, Slovak Republic

ABSTRAKT: Globalizácia v podnikateľskom prostredí priniesla nové výzvy a trendy. Dôležitosť ľudského kapitálu rastie najmä od 90. rokov, keď bol kreatívny priemysel uznaný ako plnohodnotná súčasť ekonomiky krajiny. Existuje niekoľko modelov na analýzu finančného zdravia spoločností z kreatívneho priemyslu. Najskôr sa autori zamerali na zákony č. 513/1991 Zb. a 7/2005 Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, ktoré definujú finančné zdravie spoločnosti. Po uplatnení Altmanovho Z-skóre, IN05 a indexov bonity, rýchleho testu a modelov od Binkerta a Tafflera, výsledky dokazujú, že rýchly test vykazuje najvyššiu mieru závislosti na legislatívnej definícii neprosperujúcej spoločnosti. Preto sa autori rozhodli túto prediktívny model ďalej analyzovať. Výsledky ich štúdie ukazujú, že hoci je veľmi spoľahlivý pre kategóriu neprosperujúcich spoločností, model nedosahuje dostatočnú spoľahlivosť pre ostatné kategórie, najmä pre priemernú / šedú zónu. Na základe výsledkov štúdie autori deklarujú, že na vyhodnotenie finančného zdravia spoločnosti je potrebný nový prediktívny model.

Kľúčové slová: kultúrny a kreatívny priemysel - predikčné modely - rýchly test - validácia spoľahlivosti

ABSTRACT: Globalization of business environment has brought new challenges and trends. The importance of human capital has been growing especially since the 1990s when the Creative Industry was recognized as a full-fledged component of the national economy. There are a number of models available to analyse the financial health of the companies operating in the Creative Industry. The authors first focused on Acts No. 513/1991 Coll. and 7/2005 of the Commercial Code, as amended, which define the financial health of a company. After applying Altman Z-Score, IN05 and Creditworthiness Index, Quick Test and Binkert and Taffler models, it follows from the results that Quick Test shows the highest level of agreement with the legislative definition of a non-prosperous company. Therefore, the authors decided to analyse this predictive model further. The results of their study show that, while very reliable for the category of non-prosperous companies, the model does not achieve sufficient reliability for other categories, the average/grey zone in particular. Based on the results of the study, the authors conclude that a new predictive model to assess a company's financial health is necessary.

Key words: cultural and creative Industry - predictive models - quick test - reliability validation

INTRODUCTION

Globalization of business environment has brought new challenges related to the need for a company to be competitive in its economic environment. At the same time, it brings new trends in terms of the importance and significance of human capital, which is becoming one of the key factors in the future of a company. Thus, it is not only about commercial success in the short term, but also about long-term sustainable growth by means of applying employee knowledge and using the synergistic effect to meet strategic goals. Thus, human capital and its quality is not only an integral, but above all a fundamental and necessary part of the companies that can be collectively referred to as the creative industry.

LITERATURE OVERVIEW

The term creative industry refers to all companies whose activities are based on creativity, ability and talent of a person (employee). The definition of the creative industry is very broad-based and differentiated to some extent. The result of the activities of companies in the creative industry are products and services that directly create and shape the environment where we live (design, fashion, architecture, mass media). Their economic potential is based primarily on the ability to use and implement an idea or individual talent. Several authors look at the creative industry from different perspectives, and for this reason, there are several theoretical definitions of creative industry companies.

Creative industry company definition

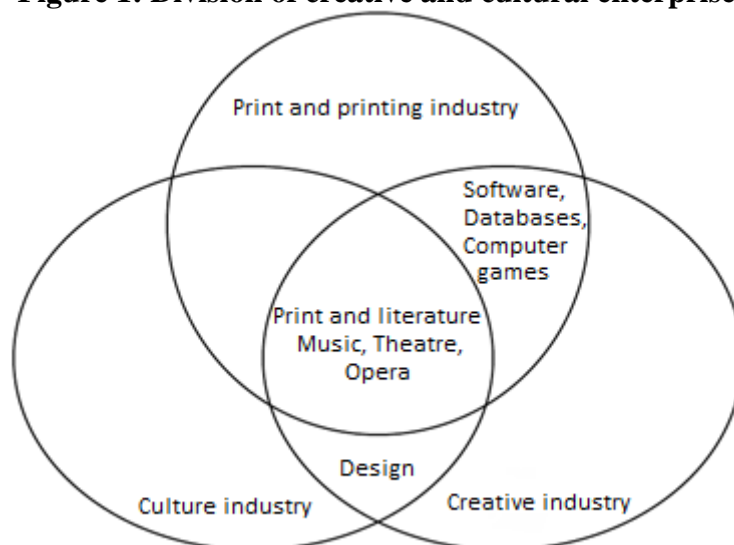
The term creative industry was first mentioned in the 1990s, when the economies of individual countries experienced gradual transition from production processes to processes based on the use of knowledge and ideas. This trend is called knowledge orientation of the economy with a focus on production with higher added value. At the same time, the concept of creative industry or creative economy also includes companies or organizations focused on the provision and production of cultural activities and services.

According to the Profile of Slovak Culture, the business activities of the creative industry include: advertising, architecture, art, antiques, computer and video games, crafts, design,

fashion design, film and video, music, performing arts, publishing, software, television and radio (www.profil.kultury.sk 2021). These are thus business activities carried out by companies that have the potential to create jobs and capital through the using intellectual property. The scope and dynamics of the global creative sector has a significant growth potential and it is less sensitive to financial and economic crises than other traditional sectors (Dronyuk, Moiseienko, and Greguš 2019). This argument is also confirmed by the analysis carried out on the sample of Portuguese companies and their financial data for the years 2004-2011, i.e. including the period of the financial crisis. The main results of this analysis showed that the financial crisis affected cultural and creative companies only temporarily. These companies showed greater dynamics than business entities in other more traditional sectors. (Fontainha and Lazzaro 2019).

The World Intellectual Property Organization (WIPO) defines enterprises established and operating primarily on the basis of using intellectual capital as a creative and cultural industry (WIPO 2015). It shall be emphasized that these are not two groups of different companies, but companies that can show the parameters of both the cultural and creative industries. For this reason, a single definition of the creative industry companies is not possible. The figure below shows the classification of companies into the creative and cultural industries according to WIPO.

Figure 1: Division of creative and cultural enterprises.

Source: own processing, according to WIPO 2017.

According to Caves, the basic characteristic of creative industry companies is the fact that their method of production and consumption differs from other industries, in particular in the form and complexity of commercial contracts. According to Šagátová, creative industry

companies focus on the production of goods and services that are associated with cultural, artistic or naturally entertaining value (Šagátová 2019). According to Tajtáková, the creative industry is an industry that deals with goods or services with cultural, artistic or entertainment content (Tajtáková 2010). Kloudová states that the creative industry is a branch of business in which outputs are strongly dependent on new ideas, artistic rendering, research and innovation (Kloudová 2010). Galloway and Dunlop state that the concept of cultural industries revolves around five main criteria: creativity, intellectual property, symbolic meaning, use value and methods of production (Galloway and Dunlop 2007).

Some sources, such as EUROSTAT, include the output of creative companies in the concept of the cultural industry. O'Connor believes that the broadest concept is the creative economy, which includes the cultural and creative industries' sectors (O'Connor 2000). According to Howkins, the creative economy includes products and services that are based on creativity and have economic value, such as copyrights, patents, trademarks and design (Howkins 2001). Florida refers to the creative industries as economic sectors based on resources such as people, their individual creativity, abilities and talents (Florida 2002). The creative industry can emerge at the interface of innovation and culture. These approaches thus cover all areas from music and fine arts to advertising and software. Kmety Barteková states that in 2015, the highest number of companies operating in the creative industry in the V4 countries were identified in Poland (up to 46%) and the lowest number in Slovakia (only 8%). According to EUROSTAT data, since 2015, the number of companies operating in the Slovak creative industry has increased from 11,690 (in 2015) to 13,615 (in 2017) (Kmety Barteková and Majdúchová 2019).

Characteristics of predicting models

The pioneers analysing the financial health of companies in the world include (Beaver 1966) with his one-dimensional model, (Altman 1968) with his Z-score, (Fullmer 1984) with H-factor and (Taffler 1984) with Z-score. In our research paper, we focus mainly on Altman Z-score, Index IN05, Creditworthiness Index, Quick test, Binkert model, Taffler model for models available on the web platform <https://www.finstat.sk/>.

Altman Z-score

In 1968, E. I. Altman developed a predictive bankruptcy model based on multi-discrimination analysis. The research sample included randomly selected 66 companies of different types and from different sectors, which were divided into two equal groups. The first

group of 33 companies included companies went bankrupt between 1946 and 1965. The second group of 33 companies consisted of companies that were still operating in 1966. The sample did not include small and large enterprises. It included companies of the size group active in the range of 1 - 25 mil. USD. First, 22 indicators were selected on the basis of their popularity in the literature, further potential relevance to the study; and some were new. Initially, 5 indicators were determined that best allowed to identify the difference between a failing and a healthy company. In the final stage of their study, they created a discriminatory function for companies with publicly traded shares. Later, Altman modified his model to create an Altman Z-score model for non-publicly traded companies. This model is better applicable to the conditions of Slovak companies. The modified model has changed factors, adjusted levels of the classification scale and also one indicator X4, which contains book value, not market value. The modified Altman Z-score is characterized as follows:

$$Z = 0,717 * x_1 + 0,847 * x_2 + 3,107 * x_3 + 0,420 * x_4 + 0,998 * x_5 \quad (1)$$

x_1 = net working capital / total capital,

x_2 = retained earnings / total capital,

x_3 = (profit before tax + interest) / total capital,

x_4 = book value of equity / debt,

x_5 = sales / total capital.

Table 1: Rating scale of Altman Z-score

Value Z-score	Rating of company
$Z > 2.90$	good financial situation
$1.23 < Z \leq 2.9$	grey area
$Z \leq 1.23$	company at risk of serious financial problems

Source: own processing, according to (Altman 2000). Predicting Financial Distress of Companies: Revisiting The Z-Score and Zeta.

The accuracy of this modified model was verified by its authors at the level of 90.9% for failing companies and up to 97.0% for healthy companies. In the 50 years since the publication of the Z-score model for predicting financial distress and bankruptcy, a large number of practical applications have emerged that provide a reliable and easily replicable measure. The applications have taken two main forms: applications by corporate external analysts primarily for lending and investments and application by managers and board members from a company with financial problems to assess its strengths and weaknesses mostly in order to help to the company to achieve successful financial turnaround. (Altman 2018).

Index IN05

The IN05 creditworthiness model was created by I. Neumaierova and I. Neumaier. This index is a modification of the Altman Z-score and is adjusted to the conditions of the economy and companies in the Czech Republic. It was developed by modifying the IN01 index in 2005 after analysing the data of 1526 (547 large, 819 medium-sized and 160 small) Czech companies. These were mainly large and medium-sized industrial enterprises, which were divided according to the level of the threat of bankruptcy and according to their annual value of the EVA indicator, which indicates the company's ability to create value. Due to the similar environment, it is thus also applicable in the conditions of the Slovak Republic. Index IN05 has the following form:

$$IN05 = 0,13 * x_1 + 0,04 * x_2 + 3,97 * x_3 + 0,21 * x_4 + 0,09 * x_5 \quad (2)$$

x_1 = total capital / debt capital

x_2 = profit before tax and interest / interest expense

x_3 = profit before tax and interest / total capital

x_4 = total returns / total capital

x_5 = current assets / current liabilities + short-term bank loans and advances

Table 2: Rating scale of Index IN05

Value IN05	Rating of companies
$IN05 > 1.6$	good financial situation can be expected
$0.9 < IN05 < 1.6$	grey area
$IN05 < 0.9$	companies at risk of serious financial problems

Source: own processing, according to (Neumaierová and Neumaier 2005). Index IN05.

The accuracy or correctness of the IN05 index classification of companies was verified by the authors as follows: If a company falls below the lower limit of the index, it will go bankrupt at 97% and will fail to create added value at 76%. If the result of the index indicates that the company will be in the grey zone, it will go bankrupt at 51% and fail to create added value at 71%. The companies above the upper limit of the index will not go bankrupt at 92% and will create added value at 95%.

The Creditworthiness Index

The creditworthiness index is a model for determining the financial and economic situation of a company and is used mainly in Germany, where it was also developed. The model is described as follows:

$$B = 1,5 * x_1 + 0,08 * x_2 + 10 * x_3 + 5 * x_4 + 0,3 * x_5 + 0,1 * x_6 \quad (3)$$

x_1 = cash-flow / foreign capital,
 x_2 = total capital / foreign capital,
 x_3 = profit before tax / total capital,
 x_4 = profit before tax / total performance,
 x_5 = stocks / total outputs,
 x_6 = total output / total capital.

The difference between companies at risk of insolvency and healthy companies is given by the cut-off value (0) in the model's rating scale. This implies that the higher the value of the index, the higher the creditworthiness and better overall financial condition of the company are. This logic also applies in reverse. The individual levels of the rating scale is specified in Table 3 below:

Table 3: Rating scale of the Creditworthiness Index

Value B	Rating of companies
$B < -2$	extremely poor creditworthiness of the company and the financial condition of the company
$-2 < B < -1$	very poor creditworthiness of the company and the financial condition of the company
$-1 < B < 0$	poor creditworthiness of the company and the financial condition of the company
$0 < B < 1$	certain business problems
$1 < B < 2$	good creditworthiness of the company and financial condition of the company
$2 < B < 3$	very good creditworthiness of the company and the financial condition of the company
$B > 3$	extremely good creditworthiness of the company and the financial condition of the company

Source: own processing, according to (Kralicek 1993). Základy finančního hospodaření: bilance, účet zisků a ztrát, cash-flow, základy kalkulace, finanční plánování, systémy včasného varování.

Quick test

The Scoring creditworthiness model – the so-called Quick Test - was developed by P. Kraliček in the 1990s. It is based on the point evaluation of the results of selected indicators and the classified company according to the point scale and the achieved point score. This model is often used in Western European countries, especially in German-speaking countries. The model is described in Table 4 below.

Table 4: Quick test scoring model

Indicator	Scoring				
	Very Good	Good	Moderate	Bad	At risk of insolvency
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Degree of independence	> 30 %	> 20 %	> 10 %	< 10 %	negative
Debt repayment period	< 3 r.	< 5 r.	< 12 r.	> 12 r.	>
Cash-flow share of performance	> 10 %	> 8 %	> 5 %	< 5 %	negative
Return on total capital	> 15 %	> 12 %	> 8 %	< 8 %	negative

Source: (Zalai, Kalafutová and Šnircová 2007). *Finančno-ekonomická analýza podniku*, p. 96.

Self-financing ratio = (Equity / Total capital) * 100

Repayment period of debt capital = (Debt capital - Short-term financial assets) / Balance sheet Cash Flow

Cash Flow Share in Outputs in% = (Balanced Cash Flow / Outputs) * 100

Return on total capital = (Profit after tax + Interest expense) / Total capital

Table 5: Quick test rating scale

Total points	Rating
4 – 7 points	Creditworthy company. A range of excellent results. Very good financial situation with good prospects for the future
8-11 points	Creditworthy company. Good financial situation. Above-average results.
12 – 15 points	A company heading for bankruptcy. Bad financial situation. Below average results.
16 – 19 points	A company heading for bankruptcy. Very bad financial situation.
20 points	A company heading for bankruptcy. Extremely bad financial situation. Liability, lack of efficiency and bad prospects for the future.

Source: own processing, according to (Kralicek 1993). *Základy finančního hospodaření: bilance, účet zisků a ztrát, cash-flow, základy kalkulace, finanční plánování, systémy včasného varování.*

Binkert model

C. H. Binkert created a model that allows the classification of companies into a group of prosperous or non-prosperous companies and subsequently to forecast their further development. In his work, Binkert worked with 72 financial indicators, which he reduced to 8 indicators using discriminant analysis. He focused on joint-stock companies from the manufacturing, services and trade sectors. The data were obtained from the financial statements for 3 consecutive accounting periods. The model was created for the German and Slovak environment separately. In the Slovak version of the model, he worked with data from 2,500 companies with an annual turnover of more than 33,000 Euros. The sample was reduced to selected 1,550 joint-stock companies and 80 prosperous and 80 non-prosperous companies. Prosperous were those with 3rd degree liquidity of > 1.5 and at the same time return on sales of $> 5\%$, non-prosperous companies had 3rd degree liquidity < 1 and at the same time negative return on sales. The resulting model is presented below.

$$Binkert = 0,18 * U^1_1 + 0,147 * U^2_{40} + 0,237 * U^2_{49} + 0,377 * U^2_{63} + 0,514 * U^3_{13} + 0,505 * U^3_{29} + 0,271 * U^3_{30} + 0,207 * U^2_9 \quad (4)$$

U^1_1 = current assets / current liabilities (present year)

U^2_{40} = equity / fixed assets (previous year)

U^2_{49} = earnings / sales (previous year)

U^2_{63} = revenues / value added (previous year)

U^3_{13} = total assets of the present year / total assets of the previous year minus 1 (two years ago)

U^3_{29} = equity of the present year / equity of the previous year minus 1 (two years ago)

U^3_{30} = borrowed sources of the present year / borrowed sources of the previous year minus 1 (two years ago)

U^2_9 = economic result / equity, reserves and long-term liabilities (invested) of the previous year

Table 6: Binkert model evaluation scale

Model value	Business evaluation
> 4.35	profitable
$-4.35 < \text{Value} < 4.35$	grey area
$\text{Value} < -4.35$	unprofitable

Source: own processing, according to (Binkert 1999). Fruherkennung von Unternehmenskrisen mit Hilfe geeigneter Methoden im deutschen und slowakischen Wirtschaftsraum.

Taffler model

In 1977, R. J. Taffler developed a predictive bankruptcy model. In his study, Taffler analysed English industrial companies, with a focus on comparing companies within the same industry. The development of the model was originally based on more than 80 ratios. The

sample consisted of 47 randomly selected companies and 45 prosperous companies. Data on them were from the period of 1968 - 1976. The modified model, which assumes that some data may not be available, has a modified indicator x_4 (see below):

$$Z_t = 0,53 * x_1 + 0,13 * x_2 + 0,18 * x_3 + 0,16 * x_4 \quad (5)$$

x_1 = profit before tax / short-term liabilities (in a broader sense)

x_2 = current assets / debt

x_3 = current liabilities (in the broadest sense) / total assets

x_4 = total sales / total assets

Table 7: Taffler model evaluation scale

Value Z_t	Business evaluation
$Z_t > 0.3$	Low probability of bankruptcy, the company has no problem with paying liabilities and its bankruptcy within 1 year is very unlikely
$0.2 < Z_t < 0.3$	grey zone of nondescript results
$Z_t < 0.2$	high probability of bankruptcy, the company is in a risky area and there is a high probability that it is already in financial distress

Source: own processing, according to (Taffler 1983). The assessment of company solvency and performance using a statistical model.

RESEARCH METHODOLOGY AND GOAL

The research design of the paper was based on three main criteria of the quality of the empirical process: objectivity, reliability and validity of the results. In 2015, Rezňáková and Karas presented the research results into the discriminative ability of the Altman model. They dealt with the transferrability of models that originated in a different environment or in a different period. Testing the accuracy of the Altman model on a sample of data from V4 industrial enterprises showed that the original model works with lower statistical accuracy than stated by the author of the model, and with a high proportion of unrated companies. The researchers also found that by re-evaluating the weights of the individual coefficients of the model and the grey zone limit based on the conditions specific to each V4 country and retaining the model variables, it is possible to increase the discriminatory power of the model, which indicates the ability to correctly distinguish failing companies from prosperous ones. However,

the sample showed that the variables in the Altman model have very different discriminatory power in different countries; this model is thus not transferable across environments. According to the authors, this points to the fact that in a specific environment, it is necessary to find a specific optimal combination of indicators and create original models.

We decided to test this finding on a selected branch of the creative industry of the Slovak Republic, by asking a research question - whether the categorization of companies according to the Commercial Code of the Slovak Republic is in line with the results of mathematical models available on the web portal <https://finstat.sk/>. To determine the financial health of a company, these mathematical models use mainly ratios, based on which the company is classified as prosperous, non-prosperous, or a company which cannot be classified into either group.

Research goal

The research goal is to forecast the reliability of the categorization of companies according to the Commercial Code and the Bankruptcy and Restructuring Act in comparison with the resolution of mathematical prediction models, the structure of which is conditioned by the use of linear discriminant analysis or logistic regression.

Methodology and research subject definition

The subject of the research are commercial companies operating in the creative industry - Media, publishing and culture, Department of Operation of Cultural Facilities [90040]. The economic sector was selected regard the participation of the authors of the submitted contribution to the solution of the VEGA 1/0340/19 project. According to the provisions of Act No. 7/2005 Coll. on bankruptcy and restructuring and on the amendment of certain laws, the debtors are at risk of bankruptcy, especially if they are in crisis. Act no. 513/1991 Coll. The Commercial Code in § 67a defines that a company in crisis if:

- It is failing or at risk of bankruptcy,
- if the ratio of equity to liabilities is less than 8 to 100.

The Bankruptcy and Restructuring Act defines a debtor in bankruptcy if as insolvent or in default of payment.

- A legal entity is insolvent if unable to meet at least two monetary obligations to more than one creditor 30 days after the due date. In the assessment of the debtor's solvency,

all receivables are considered as one receivable which originally belonged to only one creditor 90 days prior to the filing of the petition for bankruptcy.

- Extended is the one who is obliged to keep accounts according to a special regulation, has more than one creditor and the value of his liabilities exceeds the value of his assets. The determination of the value of liabilities and the value of assets is based on accounting or on the value determined by an expert opinion.

Prosperous companies are not defined by legislation in Slovakia. Based on the above definition of insolvent enterprises (hereinafter "non-prosperous enterprises"), an enterprise that does not meet the criteria to be classified as non-prosperous should be considered a prosperous enterprise. Therefore, within the meaning of the criteria defined above, this group includes companies that are solvable, the value of their assets exceeds the value of their liabilities and the ratio of equity to liabilities is greater than 8 to 100.

However, such a definition of a prosperous company was too broad for the purposes of our research. Since the predictive models characterized in the previous part of the paper (Altman Z-score, INDEX 05, Creditworthiness Index, Quick test, Binkert model, Taffler model) within their methodology for evaluating the financial health of companies, classify companies as both non-prosperous and average and prosperous companies.

Companies that were not included in the category of non-prosperous companies were subjected to further selection in order to create a sample of companies in the categories of average and prosperous companies for examination. The complex and systemic criteria established for the classification of companies into the category of average and prosperous are presented in Table 8 below.

Table 8: Classification of companies into research segments

Non-prosperous companies	Average companies	Prosperous companies
Liabilities > Assets	Liabilities < Assets	Liabilities < Assets
Equity / Liabilities < 8:100	Equity / Liabilities > 8:100	Equity / Liabilities > 8:100
Equity < 0	Equity > 0	Equity > 0
Profitability of sales < 0	Profitability of sales < median*	Profitability of sales > median

Source: own processing.

Note: median - the value of the median profitability of sales for a selected department of the creative industry in the Slovak Republic.*

The parameters set for the research subject enabled that the resulting classification of the research subject reflected the parameters of the evaluation zones of the analysed predictive models. In the first step of the research, we determined the basic set of test samples of companies according to precisely defined criteria:

- small and medium-sized enterprises defined in terms of the categorization of business entities according to size in accordance with the recommendation of the European Commission no. 2003/361 / EC;
- enterprises accounting in the double-entry bookkeeping system in accordance with Act no. 431/2002 Coll. on accounting and measures of the Ministry of Finance of the Slovak Republic no. 23054 / 2002-92;
- companies from the Media, publishing and culture sector, Department of Operation of Cultural Facilities [90040];
- enterprises established before 2017;
- the companies had available financial data for the year 2019.

The basic set of test sample consisted of 356 companies; after applying a filter to which we selected companies with a business history of more than 4 years, and after excluding the companies that did not have the basic elements so that we could apply parameters to categorize the company, the final number of the research sample was objectified to 136 companies.

Used methods

The research sample of 136 companies was analysed using methods that could be used to reflect the objective properties of the research subject and to get as close as possible to the isomorphic relations in the research subject. The research design was conditioned by the following sequence of empirical methods:

- one-dimensional empirical distribution of values,
- statistical measures of variability,
- bivariate distribution of selection,
- ordinal scaling of variables,
- statistical measures for the two-dimensional distribution of the sample,
- contingency links based on forecast,
- statistical probability of a random event.

RESULTS

As already stated in the methodological part of the paper, we evaluated the categorization of companies in the selected department of the creative industry in the database on the basis of ratios: the ratio of liabilities to assets, the ratio of equity to assets, the size of equity and return on sales. We subjected the legislative categorization of enterprises to statistical testing for the two-dimensional distribution of the sample using the Pearson correlation coefficient.

Table 9: Correlation coefficients of the schematic structure of the selection

Legislative categorization of selection	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	Altman Z-score	INDE X 05	Creditworthiness Index	Quick test	Binkert model	Taffler model
		,549**	,594* *	,683**	,858**	,111	,323**
		,000	,000	,000	,000	,197	,000
		136	136	136	136	136	136

Source: own processing.

*Note: ** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).*

** Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).*

The result of this analysis is the finding that the legislative categorization of the selected companies has a positive, strictly linear dependence with the predictive model Quick test. Slightly lower dependence values were demonstrated in the case of the Creditworthiness Index. In the following steps of the research, we focused only on the prediction of the reliability of the legislative categorization of companies in the creative industry in comparison with the design of a predictive model of financial health of a company implemented using the Quick test. In the next step, we the relationship between nominally scaled variables of the legislative categorization of enterprises and the Quick test predictive model was tested. The results of this testing are presented in the following table.

Table 10: Matrix of connection between legislative categorization of selection and Quick test

			non-prosperous	average	prosperous	total
Legislative categorization of selection	non-prosperous	Count	32	12	0	44
		% within LKV	72.7%	27.3%	0.0%	100.0%
		% within Quick	100.0%	28.6%	0.0%	32.4%
		% of Total	23.5%	8.8%	0.0%	32.4%
	average	Count	0	27	15	42
		% within LKV	0.0%	64.3%	35.7%	100.0%
		% within Quick	0.0%	64.3%	24.2%	30.9%
		% of Total	0.0%	19.9%	11.0%	30.9%
	prosperous	Count	0	3	47	50
		% within LKV	0.0%	6.0%	94.0%	100.0%
		% within Quick	0.0%	7.1%	75.8%	36.8%
		% of Total	0.0%	2.2%	34.6%	36,8%
Total	Count	32	42	62	136	
	% within LKV	23,5%	30.9%	45.6%	100.0%	
	% within Quick	100,0%	100.0%	100.0%	100.0%	
	% of Total	23,5%	30.9%	45.6%	100.0%	

Source: own processing.

The above analysis shows that the legislative categorization of companies correctly identified 100% of non-prosperous companies, 64.3% of average companies and 75.8% of prosperous companies. The legislative categorization of enterprises has reached the limit value for the assessment of the classification ability and predictive power of the Quick test model in relation to non-prosperous enterprises. In the final step of our testing, we create a predictive model based on data from the bivariate distribution table of the legislative categorization and the Quick test.

Table 11: Predictive model based on bivariate sampling distribution

			non-prosperous	average	prosperous
Legislative categorization of selection	non-prosperous	Count	32	12	0
		% within Quick	100.0%	28.6%	0.0%
	average	Count	0	27	15
		% within Quick	0.0%	64.3%	24.2%
	prosperous	Count	0	3	47
		% within Quick	0.0%	7.1%	75.8%

Source: own processing.

Based on the predictive model, we found that the overall reality of the legislative categorization of the selected companies in the creative field "Operation of cultural facilities" reaches the quality of the company's financial health forecast according to the Quick test prediction model at 62.49%, $(32 + 17,361 + 35,626) / 136$.

DISCUSSION

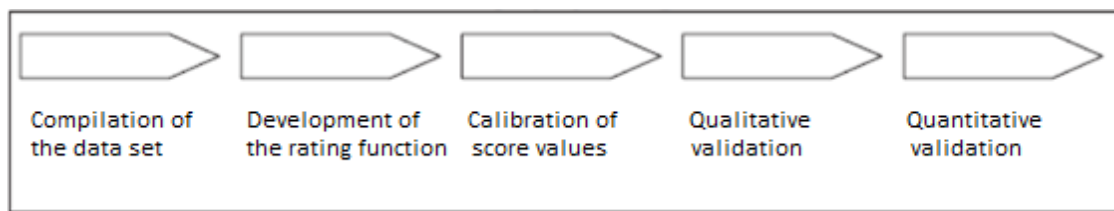
The results of the implemented research activities confirmed the importance and reliability of the categorization of enterprises according to the provisions of Act No. 513/1991 Coll., The Commercial Code, as amended, especially in terms of non-prosperous enterprises. The success rate of recognizing a non-prosperous company was 100%. The limiting aspect for the general acceptance of the division according to the above-mentioned legislation is the insufficient reliability of classifying the company into the category of undefeated results (average enterprise, or grey zone) and a prosperous enterprise. To improve the overall reliability of the correct classification of companies into individual categories, it is necessary to assess companies according to several or alternative parameters differentiated from the current design of the Quick test predictive model.

Another way to improve the reliability of the classification of companies based on the achieved economic results is to create a new predictive model that would consider the specifics of the assessed economic sector or the specifics of the organization of Slovak business environment with all its manifestations. The authors of this paper aim to create a new predictive

model applicable for the companies in the cultural and creative industries so that it is possible to classify enterprises into individual categories of prosperous, non-prosperous and average companies with a high degree of reliability. Average companies are companies with undefeated results that may fall into one of two borderline categories in an unspecified future.

The authors of the paper will carry out further analyses and look for suitable indicators and weights of parameter criteria for creating a predictive rating model named KUK model. The sequence of steps for creating a new rating model is shown in the diagram below.

Figure 2: Rating model development procedure

Source: (Hurtošová 2008). Postup vývoja ratingového modelu, s. 36.

The model development process consists of five phases and is completed with the calibration of the model, which assigns the values of the score of company failure probability. However, other phases, such as qualitative validation and quantitative validation must necessarily follow to ensure the practical applicability of the model and its optimal explanatory power.

CONCLUSION

Companies operating in the creative industry represent a new driving trend of economies that have decided to support business activities aimed at the production of goods and services with a higher or additional added value. From this point of view, these types of companies represent new investment opportunities for the commercial and public spheres. Due to the regional and supra-regional financial support, as well as the private financial sector, it is necessary to create a reliable rating model that will allow creative industry to evaluate and categorize companies based on their past developments in order to minimize investment failure in their business activities.

In the initial phase of the research, the authors of the paper assessed the legislative definition of a non-prosperous company according to Act no. 513/1991 Coll., Commercial Code

as amended and Act no. 7/2005 Coll., Act on Bankruptcy and Restructuring and on Amendments to Certain Acts, as amended, in comparison with the design of selected prediction models. Specifically, the following models were considered: Altman Z-score, INDEX 05, Creditworthiness Index, Quick test, Binkert model and Taffler model. The results of the performed analyses indicate that the Quick test predictive model showed the highest degree of dependence on the legislative categorization of a non-prosperous company. Therefore, the authors focused on a more detailed analysis of this model.

In each step, the relationship between the nominally scaled variables of the legislative categorization of enterprises and the Quick test prediction model was tested. According to the achieved results of statistical testing, the legislative categorization of companies correctly identified 100% of non-prosperous companies, 64.3% of average companies and 75.8% of prosperous companies. The legislative categorization of companies achieved the limit value for the assessment of the classification ability and predictive power of the Quick test model in relation to non-prosperous companies. The overall reality of the legislative categorization of the selection of companies in the creative field "Operation of cultural facilities" reaches the quality of the predicted financial health of the company according to the Quick test predictive model at the level of 62.49%, $(32 + 17,361 + 35,626) / 136$.

The results of the research confirmed the importance and reliability of the companies classification according to the above-defined legislative provisions. The limiting aspect for the general acceptance of the division according to the above-mentioned legislation is the insufficient reliability of the companies classification into the category of undefeated results (average enterprise, or grey zone) and a prosperous company. To improve the overall reliability of the correct classification of companies into individual categories, it will be necessary to assess companies according to several or alternative parameters different from the current design of the Quick test predictive model.

Another way to improve the reliability of the classification of companies based on the achieved economic results is to create a new predictive model that would consider the specifics of the assessed economic sector or the specifics of the organization of Slovak business environment with all its manifestations. The authors of this paper aim to create a new predictive model applicable for the companies in the cultural and creative industries so that it is possible to classify enterprises into individual categories of prosperous, non-prosperous and average

companies with a high degree of reliability. Average companies are companies with undefeated results that may fall into one of two borderline categories in an unspecified future.

The authors of the paper will carry out further analyses in order to find suitable indicators and weights of parameter criteria for the creation of a predictive rating model named KUK model. This model will consider and accentuate the specifics of the business environment in the branches of cultural and creative industries in the Slovak Republic.

REFERENCES AND INFORMATION SOURCES

1. ALTMAN, E. I. (2018). Applications of Distress Prediction Models: What Have We Learned After 50 Years from the Z-Score Models? In: *Internal Journal of Finance Studies*. Vol. 6(3):70. doi: 10.3390/ijfs6030070.
2. ALTMAN, E. I. (1968). Financial Ratios, Discriminant Analysis and the Prediction of Corporate Bankruptcy. In *Journal of Finance*, 23, 589-609.
3. ALTMAN, E. I. (2000). Predicting Financial Distress of Companies: Revisiting The Z-Score And Zeta. *Handbook of Research Methods and Applications in Empirical Finance*. 5. 10.4337/9780857936097.00027.
4. BINKERT, Ch. H. (1999). Fruherkennung von Unternehmenskrisen mit Hilfe geeigneter Methoden im deutschen und slowakischen Wirtschaftsraum. Dissertation 1999.
5. CAVES, E., R. (2003). Contracts Between Art and Commerce. In: *Journal of Economic Perspectives*, Vol. 17, No. 2, p. 73-78. ISSN: 0895-3309.
6. DRONYUK, I. – MOISEIENKO, I. – GREGUŠ, J. (2019). Analysis of Creative Industries Activities in European Union Countries. In: *Procedia Computer Science*, Vol. 160, November 04-07, 2019. pp. 479-484, DOI: 10.1016/j.procs.2019.11.061.
7. Eurostat. (2019). *Number and average size of enterprises in the cultural sectors by NACE Rev.2 activity [cult_ent_num]*, http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=cult_ent_num&lang, [accessed 03.02.2021].
8. Eurostat. (2019). <https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>, [accessed 03.02.2021].
9. FLORIDA, R. (2002). *The Rise of the Creative Class: And How It's Transforming Work, Leisure and Everyday Life*. New York: Basic Books, p. 404. ISBN 978-0-455-02993-8.
10. FONTAINHA, E. – LAZZARO, E. (2019). Cultural and Creative Entrepreneurs in Financial Crises: Sailing Against the Tide? In: *Scientific Annals of Economics and Business*, 66 (Special issue), 73-89. doi: 10.2478/saeb-2019-0022.
11. GALLOWAY, S. – DUNLOP, S. (2007), A Critique of Definitions of the Cultural and Creative Industries in Public Policy. In: *International Journal of Cultural Policy*, Vol. 13, No1, pp. 18-21.
12. HAUTAMÄKI, A. (2010). *Creative economy and culture at the heart of innovation policy*. In Ministry of Education Finland (Ed.), *Creative economy and culture in the Innovation policy*. Helsinki: 2010. pp. 6 – 25 ISBN: 978-952-485-870-0,

- https://issuu.com/tillt/docs/creative_economy_and_culture_in_the_innovation_pol, [accessed 03.02.2021].
13. HOWKINS, J. (2001). *The Creative Economy: How people Make Money from Ideas*. London: Penguin Books, p.263. ISBN 9780141977034.
 14. HURTUŠOVÁ, J. (2008). Postup vývoja ratingového modelu. In: *Trendy ekonomiky a managementu*. 2,2. s. 34 – 40. ISSN1802-8527.
 15. KLOUDOVÁ, J. (2010). *Kreativní ekonomika: Trendy, výzvy, příležitosti*. Praha: Grada Publishing a.s., ISBN 978-80-247-3608-2.
 16. KMETY BARTEKOVÁ, M. - MAJDÚCHOVÁ, H. (2019). Evaluation of the Policies Supporting Cultural and Creative Industries in the Slovak Republic. In: *European Financial Systems 2019, Proceedings of the 16th International Scientific Conference*, Masaryk University, Faculty of Economics and Administration, Department of Finance and Institute for Financial Market, June 24-25,2019 Brno, Czech Republic, p.30-39. ISBN: 978-80-210-9337-9.
 17. KRALICEK, P. (1993). *Základy finančního hospodaření: bilance, účet zisků a ztrát, cash-flow, základy kalkulace, finanční plánování, systémy včasného varování*. Praha: Linde, ISBN 80-85647-11-7.
 18. MATHESON, B., A. (2006). Culture of creativity: Design education and the creative industries. In: *Journal of Management Development*, 25, p. 55-64. ISSN: 0262-1711.
 19. NEUMAIEROVÁ, I.- NEUMAIER, I. (2005). Index IN05. In *Evropské finanční systémy: Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, s. 143-146, <http://is.muni.cz/do/1456/sborniky/2005/evropske-financi-systemy-2005.pdf>, [accessed 03.02.2021].
 20. O'CONNOR, J. (2000). The definition of the „Cultural Industries“. In: *The European Journal of Arts Education*, Vol. 2 No. 3, February 2000. pp. 15-27, ISSN 1464-6986 <https://eprints.qut.edu.au/43877/2/43877.pdf>, [accessed 03.02.2021].
 21. Profil Slovenskej kultúry 2019. *Definícia kreatívneho priemyslu*. <https://profil.kultura.sk/sk/kreativny-priemysel/>, [accessed 03.02.2021].
 22. REZŇÁKOVÁ, M. – KARAS, M. (2015). The Prediction Capabilities of Bankruptcy Models in a Different Environment: An example of the Altman Model under the Conditions in the Visegrad Group Countries. In *Ekonomický časopis/Journal of Economics*, vol. 63, no. 6, pp. 617-633. ISSN 0013-3035.
 23. RYBÁROVÁ, D. (2019). Creative industry as a key creative component of the global economy. In: *19th International Scientific Conference Globalization and Its Socio-Economic Consequences*, University of Zilina, Faculty of Operation and Economics of Transport and Communications, Department of Economics, 9th – 10th October 2019. DOI: <https://doi.org/10.1051/shsconf/20207403009>
 24. ŠAGÁTOVÁ, S. (2019). Vývoj vybraných sektorov kreatívneho priemyslu v európskych krajinách. In: *Ekonomika, Financie a Manažment podniku - zborník vedeckých prác*, Fakulta podnikového manažmentu Ekonomickej univerzity v Bratislave, s. 539-544. ISBN 978-80-225-4680-5.
 25. TAFFLER, R. J. (1983). The assessment of company solvency and performance using a statistical model. In *Accounting and Business Research*, 15(52):295-308.
 26. TAJTÁKOVÁ, M. (2010). *Marketing kultúry: Ako osloviť a udržať si publikum*. Bratislava: Eurokódex., s.260. ISBN: 978-80-894-4729-9.
 27. WORLD INTELLECTUAL PROPERTY ORGANIZATION. 2015. *Guide on Surveying the Economic Contribution of the Copyright Industries*. Revised Edition.

- WIPO, Geneva 2015, p.195.
https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/copyright/893/wipo_pub_893.pdf, [accessed 03.02.2021].
28. WORLD INTELLECTUAL PROPERTY ORGANIZATION. 2017. *How to Make a Living in the Creative Industries*. WIPO, Geneva 2017, p. 20. <https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4166>, [accessed 03.02.2021].
29. ZALAI, K. (2000). Osobitosti prognózovania finančného vývoja slovenských podnikov. In *BIATEC: odborný bankový časopis*. - Bratislava: Národná banka Slovenska, 2000. ISSN 1335-0900, Január 2000, roč. 8, č. 1, s. 12-14, 38-40.
30. ZALAI, K. - KALAFUTOVÁ, Ľ. - ŠNIRCOVÁ, J. (2007). *Finančno-ekonomická analýza podniku* (5. vyd). Sprint vfra. ISBN 978-80-89085-74-1.

ADDRESS & ©

Ing. Jakub KINTLER, PhD.
Katedra podnikovohospodárska
Fakulta podnikového manažmentu
Ekonomická univerzita v Bratislave
Dolnozemska cesta 1/b, 852 35 Bratislava
Slovenská republika
jakub.kintler@euba.sk

Ing. Andrej KOVALEV, PhD.
Katedra podnikovohospodárska
Fakulta podnikového manažmentu
Ekonomická univerzita v Bratislave
Dolnozemska cesta 1/b, 852 35 Bratislava
Slovenská republika
andrej.kovalev@euba.sk

Ing. Miroslav UHLIAR, PhD.
Katedra podnikovohospodárska
Fakulta podnikového manažmentu
Ekonomická univerzita v Bratislave
Dolnozemska cesta 1/b, 852 35 Bratislava
Slovenská republika
miroslav.uhliar@euba.sk

MARKETING CAPABILITIES AND PERFORMANCE OF COMPANIES: A CASE STUDY OF THE CZECH RETAIL SECTOR DURING THE COVID-19 CRISIS

Marketingové schopnosti a výkonnost firem: případová studie v odvětví českého maloobchodu v období krize covid-19

Tereza KINDLOVÁ – Marek VOKOUN

Ústní nad Labem, Czech Republic

ABSTRAKT: Marketingové schopnosti souvisejí s výkonností firem, avšak do jaké míry a jakým způsobem je stále nejasné. Teorie založená na zdrojích (Resource-Based View) předpokládá relativně přímočarý vztah konkrétních jednotlivých dovedností a zdrojů na maximalizaci čistého zisku. Teorie založená na dynamických schopnostech (Dynamic Capabilities View, DCV) předpokládá synergické efekty mezi dovednostmi a dalšími zdroji v podniku a vztah marketingových schopností proto nemusí být přímočarý. Tato práce využívá období pandemie covid-19 pro vyhodnocení vztahu marketingových schopností a jejich vlivu na produktivitu firem a technickou efektivnost zaměřenou na čistý zisk. Dotazníkové šetření proběhlo v roce 2019 a bylo zaměřeno na podniky z odvětví Maloobchod, kromě motorových vozidel (NACE 47) mající pobočku ve Středočeském kraji České republiky. Výsledky analýzy obalu dat a následné regrese naznačují, že možnosti průzkumu trhu mají přímý vliv na výkonnost firem. Lze předpokládat, že význam ostatních marketingových schopností je dynamickou komponentou v rámci teorie DCV.

Klíčová slova: marketing – efektivita – výkon – dovednosti – maloobchod

ABSTRACT: Marketing capabilities are related to the performance of companies; however, it is still unclear how and to what extent. Resource-Based View (RBV) assumes a relatively straightforward relationship between specific individual skills and resources to maximize net profit. The Dynamic Capabilities View theory assumes synergistic effects between skills and other resources in the company and the relationship of marketing skills may not be straightforward. This paper uses the period of the covid-19 pandemic to evaluate the relationship between marketing skills and their impact on the productivity of companies and technical efficiency of net profit. A questionnaire survey conducted in 2019 focused on enterprises operating in the Retail sector except motor vehicles (NACE 47) with a branch in the Central Bohemian Region of the Czech Republic. The results of the data envelopment analysis and the subsequent regression analyses suggest the existence of a relatively direct influence of market research capabilities on the performance of companies. It can be assumed that the other marketing skills are rather dynamic components within the theory of DCV.

Key words: marketing – efficiency – performance – skills – retail

INTRODUCTION

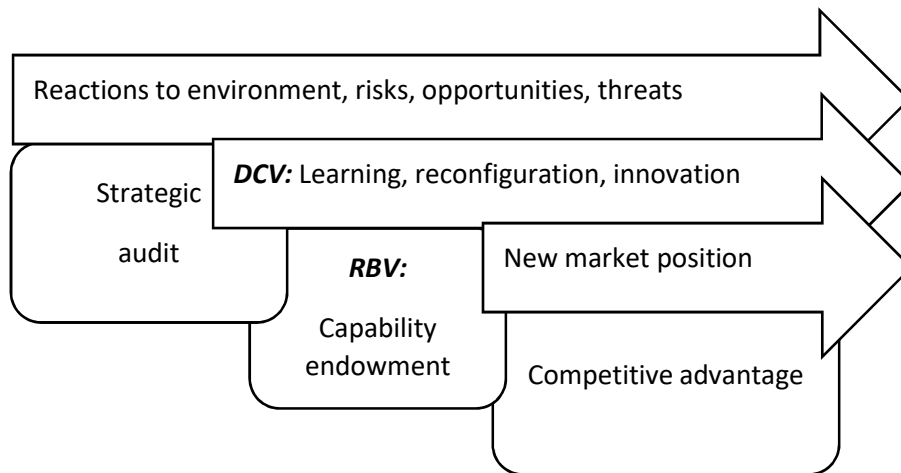
The ability to acquire and transform tangible and intangible resources is considered an important determinant of value creation and competitive advantage. Most often, the authors conclude that companies use their ability to transform resources into outputs based on their marketing mix strategies and that these marketing skills create a strong brand image that enables companies to perform well. The debate about the mechanism underpinning the process of value creation has been continuing since the marketing revolution at the end of the 20th century (Kotler, 1973; Porter, 1985; Morgan, 2012; Cacciolatti et al., 2016).

A widely used theory to explain this mechanism is the so-called Resource-Based View theory (RBV). The well-known output of this theory is the VRIO tool used in strategic management and other company audits. VRIO is an acronym for Value, Rarity, Imitability, and Organization (Kozlenkova et al., 2014).

A somewhat complementary theory is the so-called Dynamic Capabilities View (DCV). This theoretical framework aims to improve the company performance by changing resources so that they can adapt to changes in the environment. The DCV approach is currently considered one of the most promising frameworks because of the covid-19 crisis. To survive the crisis, companies have to be more unpredictable and experimental; the evergreen key principles of modern marketing include being customer-oriented, integrated, agile, and innovative (Hernández-Linares et al., 2018).

Both theories illustrated in Figure 1 help to explain the differences in performance between firms and their marketing strategies. The “end game” is to have a competitive advantage and a certain market position. Learning, reconfiguration, intangible assets, and innovation processes are key to DCV theory. In this framework, companies seek to determine the relative impact of a company's functional capabilities (specifically marketing and operations) and diversification strategies (brand name and reputation, innovation of products or services, and international diversification) on the financial performance of companies (Nath et al., 2010). Therefore, dynamic capabilities can help companies to purposefully search for, expand, modify, transform and shape the company's resource base (Mu, 2017; Winter, 2003; Hernández-Linares et al., 2018).

Figure 1: Relationship between Resource-Based View (RBV) and Dynamic Capabilities View (DCV) approach.

Source: Own processing based on Andresen (2021).

In DCV, research is aimed at marketing capabilities including: (1) the ability to scan and capture, which is defined as the ability to observe, interpret and take advantage of opportunities in the environment; (2) learning ability to identify new production opportunities; (3) the integration of capabilities that create value not replicable in the market through the integration and coordination of assets; (4) a coordination capability that enables organizations to gain access and allocate resources at a lower cost and respond to change with greater flexibility (Andresen, 2021).

Marketing capabilities are generally defined as a complex set of skills and accumulated knowledge that enable firms to coordinate activities and make use of their assets (Nath et al., 2010). Based on professional studies, these skills can be divided into marketing, dynamic and operational skills. They can be described as a company's ability to understand and anticipate customer needs better than its competitors and effectively link its operations and a strong brand image with customer needs (Mu, 2017).

The context of this research is very dynamic. The new coronavirus crisis has hit the retail sector hard. While the long-term effects of covid-19 have yet to be determined, its immediate impact on retail is obvious. Retailers of essential goods, such as food and healthcare, are experiencing increased demand for services for household consumers while facing challenges in terms of inventory, supply chain management, supply, and keeping their facilities in a safe environment. On the other hand, retailers of unnecessary other goods, such as clothing and

footwear, are facing a significant drop in sales and must adopt new ways to reach and engage customers who buy from home to stay in the market (Roggeveen et al., 2020).

The retail sector is also evolving at an increasingly rapid pace due to the changes driven by technology (Kaur et al., 2020) and the evolving consumer behavior. Channel integration and the power of Big Data (Grewal et al., 2017) are no longer characteristic factors, but rather a prerequisite for competitiveness. Where the retail industry is shifting will depend on even newer emerging technologies, including the Internet of Things (IoT), virtual or augmented reality, information systems with artificial intelligence, and robots, drones, unmanned vehicles, etc.

MATERIALS AND METHODS

The objective of the paper is to verify the RBV or DCV nature of the relationship between the marketing capabilities and company performance on a sample of companies operating in the retail sector (NACE 47 - Retail, except motor vehicles) in the Central Bohemian Region of the Czech Republic.

Financial data were obtained through the MERK monitoring database of Imper.cz. This database was also used to identify companies in the Central Bohemian Region with non-zero turnover in the NACE 47 retail sector. We used the information on the financial statements for the year 2018.

Based on the literature review, eight processes and capabilities were identified for the purpose of the questionnaire survey: (1) customer service; (2) promotion (advertising, sales promotion); (3) quality of sale persons; (4) the strength of distribution networks; (5) advertising expenses; (6) marketing research; (7) product differentiation (image, quality) and (8) product launch speed. Subsequently, a questionnaire based on Weerawarden (2003) study was verified and piloted and modified. It was distributed to the preselected sample of 700 companies by means of email or phone. The online and phone survey was conducted between July 2020 and September 2020. In both cases, the same questions from the questionnaire were asked and recorded. The questionnaire was completed by a total of 73 companies, with the response rate being ca. 10%, which is relatively low. However, even a lower response rate was expected due to the current covid-19 epidemic; about 40 companies refused to participate in the survey because of serious existential problems. The bias is evident in terms of respondents interested in the results of this study because most of the companies wanted to get the analytical report

back. Still, given the size categories and main economic activities, the sample is to certain extent representative to conduct a good case study in the retail sector.

Variables for measuring the performance of companies were subsequently created based on company financial data and linked to the survey data. The basic performance variable was sales per employee (demand for the company's production). Subsequently, the data envelopment analysis (DEA) was used to calculate the so-called efficiency score, which specifically expresses the technical efficiency of the company (profit maximization).

DEA is based on mathematical programming for measuring the relative efficiency of decision-making units (DMUs) that have multiple inputs and outputs (Cook et al., 2014). The purpose of DEA is the so-called efficiency measurement, i.e. the ratio between potential output and potential input. The inputs of the DEA analysis are labor costs per employee, sales costs to total sales; the only output is earnings after taxes. We calculate the efficiency scores (dependent variable) using the Banker, Charnes a Cooper (BCC) model with an orientation towards inputs with variable returns to scale.

The control variables for the robustness test were the age of companies and overall marketing capability assessment. Step-wise regression was performed because of practical reasons (degree of freedom) and to avoid the unnecessary endogeneity between highly correlated marketing capabilities in the model.

A set of independent variables consists of marketing capabilities coded as follows: (-1) indicates that the competition has a better particular marketing capability than the surveyed company; (1) indicates that the company is better than its competitors at a particular marketing capability and (0) means that the company has the same level of customer service as its competitors. In two cases, the coding was binary-based: Advertising expenses (higher/lower % share than the competition), Market research (higher/lower effort than the competition).

On average, there are micro-companies with less than 9 employees (55% of the total sample), followed by small companies (23%, <50 employees), 14% of medium-sized companies (<250) and 8 % of large companies (more than 250 employees). The research sample is considered to be heterogeneous in terms of financial and marketing characteristics (Table 1).

Table 1: Summary statistics.

Variable	Obs.	Mean	Std. dev.	Min	Max
Advertisement expenses ratio (higher)	73	17.81%	38.52%	0	1
Market research effort (higher)	73	17.81%	38.52%	0	1
Propagation capabilities	73	-0.16	0.76	-1	1
Customer service capabilities	73	0.56	0.62	-1	1
Sales person capabilities	73	0.30	0.70	-1	1
Supply chain capabilities	73	0.36	0.56	-1	1
Non-price competition capabilities	73	0.75	0.46	-1	1
Speed to market capabilities	73	0.45	0.69	-1	1
External cooperation capabilities	73	-0.64	0.54	-1	1
Overall marketing capabilities	73	0.03	0.64	-1	1
Company Age	73	14.66	8.05	1	45
Number of employees	73	15.90	63.12	1	519
Personal expenses per employee	72	24355.21	77469.7	0	438 610
Cost of sales to the total sales	73	0.81	0.23	0.3	2.15
Earnings after taxes	73	3 638.96	20 326.58	-67 225	141 926
Efficiency score (DEA calculated)	72	0.63	0.21	0	1

RESULTS AND DISCUSSION

Only one statistically significant model (Model 2) and one marketing capability variable can be observed. Default company defined by the constant in Model (2) Table 2 has an average efficiency score of about 75.3%. On average, an average efficiency score of a company that performs better in market research than its competitors is by 19.4 percentage points higher than this constant-defined starting company (*ceteris paribus*).

Also, younger companies are more efficient. On average, efficiency score of a company that is 10 years older is about 1 percentage point lower than the score of the default company. The results also suggest that if a company rates its marketing skills as better than its competitors, then its effectiveness score is on average 6.9 percentage points lower.

This research must take into account the situation concerning the covid-19 pandemic, which represented a period of enormous changes for the retail sector, resulting in a new economic reality that the world is trying to cope with and adapt to in some way (Grewal et al., 2017; Roggeveen et al., 2020). However, the results indicate that Resource-Based View is rather not valid in times of crisis like covid-19. To sum up, there are hardly any isolated

marketing capabilities that are contributing to a better performance in the retail market (as in Hernández-Linares et al., 2018; Morgan, 2012; Baía et al., 2019).

Table 2: Regression analysis of the technical efficiency score.

Efficiency score (ln)	(1)	(2)
Market research effort	0.126**	0.194**
	(0.06)	(0.08)
Supply chain capabilities		-0.070
		(0.04)
Advertisement expenses ratio	-0.094	-0.102
	(0.06)	(0.06)
Firm's age		-0.008***
		(0.00)
Overall marketing capabilities		-0.069*
		(0.04)
Constant	0.621***	0.753***
	(0.03)	(0.05)
F-test	2,38	3.43***
Ramsey RESET test	0,03	0,38
Adjusted R^2	0.007	0.086
Number of observations	72	72
<i>Robust standard errors in brackets. * $p < 0.10$, ** $p < 0.05$, *** $p < 0.01$</i>		

The limitation of this study is in the self-reporting and self-assessment. This is to some extent confirmed in the significant coefficient of the Overall marketing capabilities variable. Companies were overestimating their marketing skills and in fact, the higher they valued them, the higher the penalty for technical efficiency was. Also, the latest data used for calculating technical efficiency scores were for the year preceding the crisis. However, the questions were aimed at longer-term capabilities which allow companies to build their competitive advantage. They were interviewed during a period of rather harsh conditions and we needed the financial reports to be unbiased by differences in the covid-19 impact on certain industries.

CONCLUSION

Market research is a key important marketing capability and retail companies gain a competitive advantage in that area with higher difficulties (as in Cacciolatti et al., 2016). Although most studies (Hooley et al., 1999; Weerawardena, 2003; Kozlenkova et al., 2014; Hernández-Linares et al., 2018; Mu, 2017; Morgan, 2012; Nath et al., 2010) concluded that

certain marketing skills can directly contribute to the growth of revenues and profits of companies, this work shows that it is not that straightforward.

The results also showed that 9% of the variability is explained by the overall success of marketing skills in the fight against the competition, market research capability, and the age of companies. Other factors are not explained by the model and all the considered marketing capabilities. Further research can address the role of particular strategies, business models, and other marketing capabilities, or better, their synergic effects.

REFERENCES AND INFORMATION SOURCES

1. ANDRESEN, F. (2021): *Exploring Meso-Level Dynamic Capabilities to Address the Capability Rigidity Paradox: A Longitudinal Case Study Within the German Federal Armed Forces*. Wiesbaden, Germany: Springer Gabler.
2. BAÍA, E. P. – FERREIRA, J. J. M. (2019): Dynamic capabilities and performance: How has the relationship been assessed? *Journal of Management and Organization*, pp. 1-30.
3. CACCIOLATTI, L. – LEE, S. H. (2016): Revisiting the relationship between marketing capabilities and firm performance: The moderating role of market orientation, marketing strategy and organisational power. *Journal of Business Research*, 69, pp. 5597–5610.
4. COOK, W. D. – TONE, K. – ZHU, J. (2014): Data envelopment analysis: Prior to choosing a model. *Omega (United Kingdom)*, 44, pp. 1–4.
5. GREWAL, D. – ROGGEVEEN, A. L. – NORDFÄLT, J. (2017): The Future of Retailing. *Journal of Retailing*, 93, pp. 1–6.
6. HERNÁNDEZ-LINARES, R. – KELLERMANN, F. W. – LÓPEZ-HERNÁNDEZ, M. C. (2018): Dynamic Capabilities and SME Performance: The Moderating Effect of Market Orientation. *Journal of Small Business Management*. pp. 1-26
7. HOOLEY, G. – FAHY, J. – COX, T. – BERACS, J. – FONFARA, K. – SNOJ, B. (1999): Marketing Capabilities and Firm Performance: A Hierarchical Model. *Journal of Market-Focused Management*, 4, pp. 259.
8. KAUR, J. – ARORA, V. – BALI, S. (2020): Influence of technological advances and change in marketing strategies using analytics in retail industry. *International Journal of System Assurance Engineering and Management*, 11, p. 953.
9. KOTLER, P. (1973): The Major Tasks of Marketing Management. *Journal of Marketing*, 37, pp. 42–49.
10. KOZLENKOVA, I. V. – SAMAHA, S. A. – PALMATIER, R. W. (2014): Resource-based theory in marketing. *Journal of the Academy of Marketing Science: Official Publication of the Academy of Marketing Science*, 42, p. 1.
11. MORGAN, N. (2012): Marketing and business performance. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 40, pp. 102–119.
12. MU, J. (2017): Dynamic Capability and Firm Performance: The Role of Marketing Capability and Operations Capability. *IEEE Transactions on Engineering Management*, 64, pp. 554–565.

13. NATH, P. – NACHIAPPAN, S. – RAMANATHAN, R., (2010): The impact of marketing capability, operations capability and diversification strategy on performance: A resource-based view. *Industrial Marketing Management*, 39, pp. 317–329.
14. PORTER, M. E. (1985): TECHNOLOGY AND COMPETITIVE ADVANTAGE. *Journal of Business Strategy*, 5, pp. 60–78.
15. ROGGEVEEN, A. L. – SETHURAMAN, R. (2020): How the COVID-19 Pandemic May Change the World of Retailing. *JOURNAL OF RETAILING*, 96, pp. 169–171.
16. WEERAWARDENA, J. (2003): The role of marketing capability in innovation-based competitive strategy. *Journal of Strategic Marketing*, 11, pp. 15–35.
17. WINTER, S. G. (2003): Understanding dynamic capabilities. *Strategic Management Journal*, 10, p. 991.

Data

Merk.cz a Kindlová, T. (2021). Datasets. [Soubor Excel]. Google Disk. Dostupné 25.03.2021 z: <https://drive.google.com/file/d/1rNxDCMOr2sUJKcgL7f6xoQY2BG-FkgQi/view?usp=sharing>

This paper is an output of a project supported by the Ministry of Education, Youth and Sports, project number “CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_018/0002727“, “ŠKOLA DOKTORSKÝCH STUDIÍ – APLIKOVANÁ A BEHAVIORÁLNÍ STUDIA“.

ADDRESS & ©

Ing. Tereza KINDLOVÁ
Katedra ekonomiky a managementu
Fakulta sociálně ekonomická
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem
Pasteurova 3544/1, 400 01 Ústí nad Labem
Czech Republic
st78832@students.ujep.cz

Ing. Marek VOKOUN, Ph.D.
Katedra ekonomiky a managementu
Fakulta sociálně ekonomická
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem
Pasteurova 3544/1, 400 01 Ústí nad Labem
Czech Republic
marek.vokoun@ujep.cz

PRÁVNÍ RÁMEC SPOLUPRÁCE OBCÍ V PODMÍNKÁCH ČESKÉ REPUBLIKY

Legal Framework for Cooperation of Municipalities in the Conditions of the Czech Republic

Jiří DUŠEK

České Budějovice, Czech Republic

ABSTRAKT: V roce 1990 došlo v České republice k „znovuobnovení“ územní samosprávy a dalším legislativním změnám, které posílily pravomoci obcí a umožnily jim tak rozvíjet zcela nové formy a způsoby spolupráce, jako jsou mikroregiony, společná účast v obchodních korporacích a zájmových sdruženích právnických osob (společích) apod. Byla obnovena i činnost Svazu měst a obcí ČR. Celá 90. léta 20. století pak jsou ve znamení vzniku nových regionálních a národních struktur spolupráce, další akcelerace přichází v souvislosti se vstupem ČR do EU v roce 2004. Konec 20. let 21. století souvisí s posilováním vztahů mezi soukromým a veřejným sektorem, případně rozštěpením dosavadních forem spolupráce, díky čemuž mají dnes obce k dispozici fragmentarizovanou strukturu více než 20 možných způsobů kooperace s jinými obcemi. V jednotlivých oblastech ČR se však tato spolupráce uplatňuje s rozdílnou intenzitou, prostorovým uspořádáním a samozřejmě také rozdílnou právní formou, jejíž historickou genezi se snaží zmapovat tento příspěvek.

Klíčová slova: Česká republika – právní rámec – regionální ekonomika – spolupráce obcí

ABSTRACT: In 1990, there was a "renewal" of local self-government in the Czech Republic and other legislative changes took place that strengthened the powers of municipalities and allowed them to develop completely new forms and ways of cooperation, such as micro-regions, joint participation in business corporations and interest groups of legal entities (associations), etc. The activities of the Union of Towns and Municipalities of the Czech Republic were also renewed. The entire 1990s are marked by the emergence of new regional and national cooperation structures, with further acceleration coming in connection with the accession of the Czech Republic to the EU in 2004. Late 2010s are connected with strengthening relations between the private and public sectors, or with the division of existing forms of cooperation, due to which municipalities now have a fragmented structure of more than 20 possible ways of cooperation with other municipalities. However, in individual areas of the Czech Republic, this cooperation has different intensity, spatial arrangement and, of course, also different legal form, the historical genesis of which is mapped in this paper.

Key words: cooperation of municipalities – Czech Republic – legal framework – regional economy – South Bohemian Region

ÚVOD

Postavení menších obcí v ČR se může zdát minimálně jako problematické. Malé obce vykonávají nejen samostatnou působnost, ale také určitý rozsah působnosti přenesené. Část této agendy se může jevit z pohledu obce jako zatěžující. Tyto skutečnosti mají silný vliv na personální i finanční potenciál samostatné obce. Velkou příležitostí pro řešení problémů malých obcí může být do budoucna účinně a efektivně nastavený model meziobecní spolupráce. Jaké je ale její legislativní pozadí (Sedláček, 2015)?

Legislativní rámec spolupráce je významným aspektem ovlivňujícím nejen volbu konkrétní formy spolupráce obcí, ale i potenciální rozsah aktivit a možnosti spolupráce s dalšími subjekty. Nejjednodušší formou spolupráce je dle Patočkové, 2007, že se několik vesnic nebo měst dohodne na jednorázovém společném projektu. Často se však spolupráce odehrává v rámci určitých celků, do kterých se obce sdružují – jsou to například svazky obcí, sdružení obcí, mikroregiony apod. Jedním z významných motivů pro sdružování obcí a vzájemnou spolupráci je možnost čerpat finanční prostředky, zejména z fondů EU, o které by se obec nemohla ucházet samostatně. Členy těchto celků mohou dnes být buď výhradně obce, nebo zde jsou zastoupeny i další subjekty – např. neziskové organizace, zájmová sdružení, ale i podnikatelské subjekty.

CÍL A METODIKA PŘÍSPĚVKU

V dnešní době se celosvětově řeší zejména otázky ekonomického růstu či zvyšování konkurenceschopnosti. Stále více se v rámci těchto oblastí hovoří nejen o státní konkurenceschopnosti, ale také o regionálním a lokálním rozměru. Rozvoj těchto území závisí na mnoha faktorech, a to jak ekonomických, tak i neekonomických. Významné jsou nejen přírodní zdroje, geografická poloha či životní prostředí, ale například i lidské zdroje, sociální prostředí, lokální identita obyvatel, ale též právní prostředí apod. Ovšem klíčovým rozvojovým faktorem je také veřejná správa, která ovlivňuje dané území. Zejména v posledních desetiletích je zájem na hledání optimální organizace veřejné správy ve vztahu k řešení rozvoje území, proto v určitých státech dochází k reorganizaci a modernizaci systémů řízení veřejné správy (Khendriche Trhlínová, 2014).

Jako problematická se při zpracování příspěvku jevila dostupnost relevantních tuzemských i zahraničních informačních zdrojů týkající se meziobecní spolupráce a legislativních aspektů. Na jedné straně je problém vlastní dostupnosti či neexistence kvalitních datových podkladů, na straně druhé je to aktuálnost odborných informací ke zvolenému tématu.

Na základě souhrnu výchozích údajů a předcházejících výzkumů týkajících se problematiky meziobecní spolupráce byly definovány 2 cíle příspěvku:

1. Stanovit přehled uplatňovaných právních forem meziobecní spolupráce v České republice.
2. Zhodnotit organizační a právní formy spolupráce obcí v České republice.

Analýza uplatňovaných právních forem vychází z autorova dlouhodobého výzkumu realizovaného na území Jihočeského kraje od roku 2007, blíže viz např. Dušek, 2010, nebo Dušek, 2020.

PRÁVNÍ FORMY SPOLUPRÁCE OBCÍ

Novodobá spolupráce obcí má v ČR své kořeny v období bezprostředně po Sametové revoluci v roce 1989, kdy došlo k obnovení obecní samosprávy a dezintegraci dříve integrovaných obcí (nárůst počtu obcí o 52,6 % ze 4 100 v roce 1990 na 6 258 v roce 2019). Zároveň probíhalo znovunavázání vztahů českých municipalit se zahraničními municipalitami (například hned v roce 1989 města Brno a Stuttgart, Vrchlabí a Trouville sur Mer nebo Beroun a Goslar). Mezi první formy institucionalizované formy spolupráce obcí na českém území patří Svaz měst a obcí ČR, neboť po roce 1989 svaz znovu navazoval na své předchůdce z dob Rakouska-Uherska – Svaz českých měst v království Českém a první republiky – Svaz československých měst.

V 90. letech 20. století nebyl v České republice vytvořen právní rámec pro sdružování obcí do větších celků. Proto tak obce činily na základě zákona č. 40/1964 Sb., *občanského zákoníku* (Šimka, 2006, s. 26). První uskupení se objevily již v roce 1990, jejich počet však stoupal velmi pozvolna – v roce 1992 jich bylo méně než 20. Větší dynamiku přinesly této oblasti nejen legislativní úpravy okolo roku 2000, ale blížící se vstup do Evropské unie.

Přestože možnost spolupráce obcí vyplývá už z jejich základního poslání, je toto právo nyní zakotveno nejen v tuzemské legislativě, ale i mezinárodních dokumentech. Významná je

především *Evropská charta místní samosprávy* (zejména článek 10 – Právo místních společenství se sdružovat), která byla přijata ve Štrasburku 15. 10. 1985, 1. 9. 1999 vstoupila v platnost i pro Českou republiku. Charta zdůrazňuje dle Bakeše, et al, 1997, dvě základní výchozí teze: místní společenství jsou jedním z hlavních základů demokratického systému a právo občanů podílet se na řízení veřejných záležitostí je jedním z demokratických principů, jež jsou uznávány všemi členskými státy Rady Evropy. Členské státy pak vycházejí z toho, že právě na místní úrovni může být toto právo nejnáze vykonáváno a místní orgány, vybavené reálnou působností a odpovědností, mohou zajistit správu efektivní a blízkou občanům. Ochrana a posilování místní samosprávy v různých evropských zemích je důležitý příspěvek k formování Evropy, založené na principech demokracie a decentralizace moci. Dalším významným dokumentem z 21. 5. 1980 byla *Evropská rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci mezi územními společenstvími nebo úřady*. Pro Českou republiku vstoupila v platnost podle odstavce 3 článku 9 dne 21. 3. 2000. Evropská a tuzemská legislativa tak tvoří výchozí právní rámec spolupráce a participace municipalit.

Základní legislativní předpis týkající se spolupráce obcí při výkonu samostatné působnosti tvoří v České republice zákon č. 128/2000 Sb., *o obcích (obecní zřízení)*, který v § 46 vymezuje následující obecné typy (vnitrostátní) spolupráce:

- na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu,
- na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí,
- zakládáním právnických osob podle zvláštního zákona dvěma či více obcemi.

Výše zmíněné tři formy spolupráce obcí nejsou v zákoně uvedeny taxativně, tzn., obce mají možnost realizovat i jiné formy kooperace, např. § 55 zákona č. 128/2000 Sb., *o obcích (obecní zřízení)*, uvádí i možnost spolupráce s obcemi jiných států:

- kooperace obcí s obcemi jiných států a členství v mezinárodních sdružení místních orgánů,
- obce mohou uzavírat s obcemi jiných států smlouvy o vzájemné spolupráci,
- svazky obcí mohou uzavírat se svazky obcí jiných států smlouvy o vzájemné spolupráci.

Dále lze z hlediska formálního přístupu rozlišovat i spolupráci obcí institucionalizovanou, smluvní a ad hoc spolupráci.

Tabulka 1 – Právní formy spolupráce obcí

Právní forma	Subjekty	Norma	Konkrétní formy
Smlouva o spolupráci ke splnění konkrétního úkolu	pouze obce	zákon č. 128/2000 Sb., <i>o obcích</i>	veřejnoprávní smlouva
Smlouva o vytvoření dobrovolného svazku obcí	pouze obce	zákon č. 128/2000 Sb., <i>o obcích</i>	svazky obcí
Společná účast v obchodních korporacích	pouze obce	zákon č. 90/2012 Sb., <i>o obchodních korporacích</i>	obchodní společnosti, družstva
Obchodní společnost	fyzické i právnické osoby	zákon č. 90/2012 Sb., <i>o obchodních korporacích</i>	obchodní společnosti, klastry
Smlouva o spolupráci s obcemi jiných států	pouze obce	zákon č. 128/2000 Sb., <i>o obcích</i>	členství v mezinárodních sdruženích místních orgánů, smlouvy s obcemi/ svazky obcí jiných států
Obecně prospěšná společnost	fyzické i právnické osoby	zákon č. 248/1995 Sb., <i>o obecně prospěšných společnostech</i> , (zrušen zákonem č.89/2012 Sb., <i>občanský zákoník</i>)	místní akční skupiny
Spolek	fyzické i právnické osoby	zákon č.89/2012 Sb., <i>občanský zákoník</i>	euroregiony, sdružení obcí, místní akční skupiny, Svaz měst a obcí ČR, Národní síť Zdravých měst
Fundace	fyzické i právnické osoby	zákon č.89/2012 Sb., <i>občanský zákoník</i>	nadace, nadační fond
Smlouva o sdružení (společnost)	fyzické i právnické osoby	zákon č.89/2012 Sb., <i>občanský zákoník</i>	euroregiony, klastry, místní akční skupiny
Evropské seskupení pro územní spolupráci	členské státy, regiony, obce, sdružení, jiné veřejnoprávní subjekty	zákon č.248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje (novelizace č.154/2009 Sb.)	Evropská seskupení pro územní spolupráci

Zdroj: Galvasová, et al, 2007, s. 30, Czechinvest, 2007, vlastní zpracování.

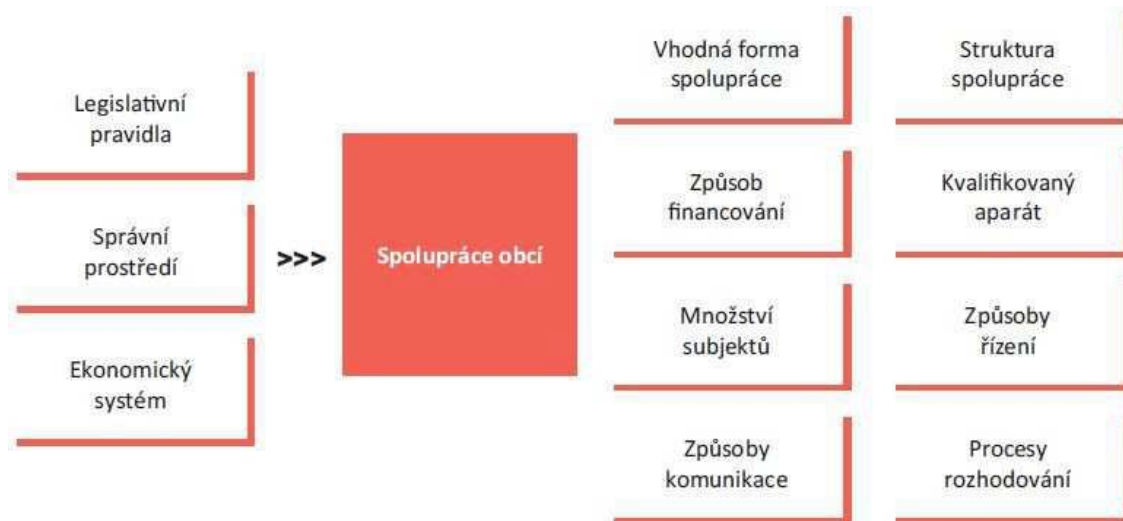
Zakládání právnických osob – obchodních korporací (tj. například obchodních společností či družstev) dvěma nebo více obcemi je upraveno zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Spolupráce obcí s právnickými a fyzickými osobami poté vychází z ustanovení § 214-302 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, o spolcích (do 31. 12. 2013 tzv. zájmová sdružení právnických osob). Ustanovení občanského zákoníku však nelze použít na spolupráci obcí mezi sebou s výjimkou úpravy registrace, zrušení a zániku svazku obcí. Za zmínění jistě stojí také fakt, že přes absenci možností spolupracovat v oblasti přenesené působnosti je možné na základě veřejnoprávní smlouvy svěřit část či celou přenesenou působnost k výkonu obci jiné. Týká se to však pouze takové přenesené působnosti, která je svěřena orgánům všech obcí. Smlouvu lze navíc uzavřít pouze mezi obcemi v rámci jednoho správního obvodu obce s rozšířenou působností. Nejde tedy sice o rozvojovou spolupráci, ale z pohledu spolupráce obecně jde o významnou možnost, jak například uspořit prostředky. Tuto problematiku mimo jiné ve svém § 63 upravuje již zmíněný zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), (Galvasová, et al, 2007, s. 27-28, vlastní úprava). V posledních letech se objevily i další možnosti spolupráce obcí, jedná se např. o participaci obcí v rámci klastrů či Evropského seskupení pro územní spolupráci.

VÝSLEDKY A DISKUSE

Bohužel se dle Galvasové, et al, 2008, ukazuje, že ani současné organizační a právní formy umožňující různé podoby spolupráce obcí nejsou plně dostačující. Značnou bariérou funkční spolupráce obcí je i charakter jejich administrativní správy, se kterou se nejvíce potýkají zejména malé obce. Pro ně je však podmínkou úspěšného rozvoje právě možnost spolupráce a sdružování. Intenzita spolupráce obcí má však své hranice – při zachování jejich individuální suverenity by neměla narušit možnost aplikace principu subsidiarity. To znamená, že obce by měly dělat to, co zvládnou nejlépe, činnosti vyžadující specifickou odbornost by

měly být vykonávány na úrovních, kde je možno je vykonávat efektivněji. Binek, et al, 2010, s. 36, popisuje řadu faktorů efektivity (např. komunikace, motivace subjektů, počet a charakter subjektů, forma spolupráce, ochota spolupracovat, účel, charakter a náplň činnosti, způsob financování, časové rozložení nákladů a výnosů) – viz obrázek 1, které ovlivňují úspěšný rozvoj a spolupráci obcí. Blíže o problémech společnosti a regionálního rozvoje také Peková, Pilný, Jetmar, 2008, Žárska, 2009, Měrtllová, 2012, Ivančík, Nečas, 2013, Hállová, Alina, 2014, Novotná, Volek, Alina, 2014, Kavan, Brehovská, 2016, Papcunová, Urbaníková, Korenková, 2016, Hrvořová, Polednáková, Szarková, Krásna, Marková, 2017, Krásna et al, 2018, Barnová, Krásna, Gabrhelová, 2018, Porvazník, Ljudvigová a Čajková, 2018, Čajková, Jankelová, Masár, 2021, a další autoři.

Obrázek 1 – Faktory efektivity spolupráce

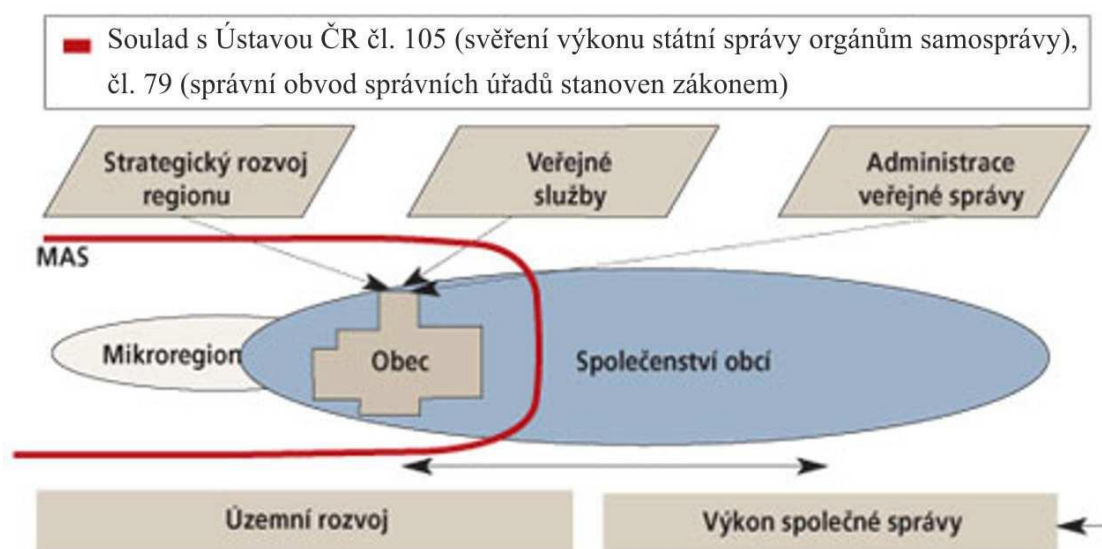

Zdroj: Binek, et al, 2010, s. 37.

Na velmi výraznou dezintegraci obcí a věcné problémy při výkonu samosprávy reagovalo před několika lety i Ministerstvo vnitra ČR návrhem nové formy spolupráce obcí. V roce 2005 vznikl věcný záměr zákona, který by umožňoval vyšší formu spolupráce venkovských obcí. Návrh předpokládal rozvinutí spolupráce venkovských obcí na bázi dosavadní mikroregionální spolupráce do dvoustupňového modelu samosprávy, kdy obce – členové svazku by na základě právní normy předaly část svých samosprávných kompetencí na orgány svazku – společenství, ve kterých by bylo současně zajištěno reprezentativní zastoupení

všech obcí. Návrh kromě formálních struktur a budování jednotlivých orgánů společenství navrhoval i způsob financování tohoto svazku. Návrh vycházel ze zkušenosti francouzského modelu organizace veřejné správy, která je svojí strukturou obcí velmi podobná českému prostředí. Ve Francii po etapě dobrovolných, ale neefektivních svazků obcí vznikly na přelomu století nové instituce – tzv. společenství obcí, které vykonávají některé dosud komunální kompetence s regionální působností. Svaz měst a obcí a stejně tak i Spolek pro obnovu venkova požadovaly, aby věcný záměr zákona zajistil navýšení finančních prostředků na činnost nově navrhovaných společenství mimo zdroje v rámci rozpočtového určení daní vymezených pro zúčastněné obce. Protože tento návrh navrhovatel nemohl garantovat, obě sdružení obcí logicky věcný návrh zákona odmítly (Perlín, 2005, s. 571-572).

Obrázek 2 – Návrh územního rozsahu společenství obcí

Zdroj: Ryšavý, 2006.

Tento návrh tak můžeme s odstupem času považovat za neúspěšnou snahu o řešení existujících omezení a bariér spolupráce obcí, který se nepodařilo uvést do života. Žádný z pozdějších dalších návrhů již nedokázal z hlediska přípravy dospět takto daleko, jako právě návrh společenství obcí. Koncept společenství obcí tak nevedl k posílení spolupráce obcí, ale spíše k mobilizaci odpůrců top-down přístupu. Stát by se měl zaměřit do budoucna spíše na podporu dobrovolné spolupráce obcí, s čímž koresponduje i pohled legislativce Michala Rady (blíže viz Ryšavý, 2012), který navrhoval do novely zákona č. 129/2000 Sb., *o krajích (krajské zřízení)*, prosadit, aby kromě odborné a metodické pomoci obcím na základě § 67 kraje dostaly

i povinnost koordinovat aktivity obcí na úrovni samosprávy. Tento návrh nařizující spolupráci obcí zákonem shora se neseťkal s velkým pochopením a byl všemi zainteresovanými aktéry odmítnut.

Kromě společenství obcí se v rovině úvah objevil ještě tzv. spádový region na bázi ORP, který vychází často z přirozených vazeb v území, zásadní negativum tohoto návrhu se skýtá již v jeho názvu – budovat region na bázi ORP znamená na jedné straně problém plnohodnotné integrace a zapojení všech obcí ORP, na straně druhé nepřipouští možnost zapojení obcí z jiného ORP či dokonce kraje, ačkoliv jsou tyto vazby například Jihočeském kraji poměrně časté.

Bariéry a překážky při spolupráci regionů v Evropě si je vědoma i Evropská unie – úvodní ustanovení Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 přímo vyzývá, že „*Je třeba přijmout opatření ke zmírnění závažných obtíží, jimž členské státy, zejména regionální a místní orgány, čelí při provádění a řízení činností v souvislosti s územní spoluprací v rámci rozdílných vnitrostátních právních předpisů a postupů.... Zvláště s ohledem na větší počet pozemních a námořních hranic Společenství po jeho rozšíření je nutné usnadnit posilování územní spolupráce ve Společenství...*“ (Evropský parlament, 2006). Z důvodů potřeby posílení evropské územní spolupráce (přeshraniční, nadnárodní i meziregionální), která patří k prioritám EU, a pro překonávání překážek v podobě rozdílných vnitrostátních právních předpisů, které této územní spolupráci brání, proto Evropský parlament a Rada Evropské unie schválily v červenci 2006 nařízení, které umožňuje členským státům, regionálním či místním orgánům a veřejnoprávním subjektům z území různých členských států EU zakládat seskupení s právní subjektivitou – tzv. Evropská seskupení pro územní spolupráci (ESÚS; anglicky European grouping of territorial cooperation – EGTC). Takové seskupení získává právní subjektivitu, a to podle práva státu, v kterém má dle dohody svých členů sídlo. Díky této právní subjektivitě může uzavírat smlouvy, mít majetek či své zaměstnance. Seskupení by také mělo být schopno realizovat programy nebo projekty územní spolupráce spolufinancované EU. Nařízení o ESÚS vstoupilo v platnost 1. srpna 2007 a povinností všech členských zemí EU bylo přijmout národní prováděcí legislativu, která by umožňovala taková seskupení utvářet (Euroregion Silesia, 2013). Začátkem června 2009 proto byla zveřejněna ve Sbírce zákonů (pod č. 154/2009 Sb.) novelizace zákona č. 248/2000 Sb., *o podpoře regionálního rozvoje*, ve znění pozdějších předpisů, která upravuje podmínky pro fungování ESÚS v podmínkách ČR. ESÚS představují v současné době novou možnost uskutečňování regionální spolupráce v době, kdy kohezní

politika obecně a regionální spolupráce obzvláště prochází významnými změnami. Hlavním smyslem ESÚS je usnadnit a podpořit přeshraniční, nadnárodní nebo meziregionální spolupráci mezi jeho členy za výhradním účelem posílení hospodářské a sociální soudržnosti. Seskupení může sdružovat členy nacházející se na území nejméně 2 států EU – např. státy, regionální a místní orgány či veřejnoprávní subjekty (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2012, Pucher, Gaspari, Radzyner, 2013).

ZÁVĚR

Aktivní a dobrovolná spolupráce obcí se jeví jako vhodný prostředek pro zefektivnění veřejné správy, veřejných financí a rozvoj regionu. Je však otázkou, jakým způsobem by měl stát tuto aktivitu podporovat a obce motivovat v situaci chybějících finančních stimulů. Kvůli dynamicky se měnícím podmínkám a poměrně pestré, až nepřehledné, mozaice právních forem spolupráce obcí je též možné nalézt i další, méně významné, formy spolupráce či partnerství, které obce iniciovaly k řešení svých specifických problémů či bariér. Optimálnímu fungování spolupráce obcí by do budoucna jistě napomohla legislativní změna, která by vedla ke zjednodušení a větší přehlednosti současné právní úpravy jednotlivých forem spolupráce obcí, kdy jsou v některých případech aktéři regionálního rozvoje z legislativních důvodů nuceni zakládat nové právní formy spolupráce obcí, aby dosáhly stanovených rozvojových cílů. Vlastní prolínání či překrývání některých právních forem spolupráce je též určitou nedokonalostí právního řádu. Nalezení vhodných řešení problematiky právních forem se tak stává stále naléhavější, bylo by proto vhodné, aby se stát touto problematikou intenzivně zabýval a využil při jejím řešení nejen vlastního názoru regionálních aktérů, ale i zahraničních zkušeností. V opačném případě by se mohla stát spolupráce obcí paradoxně bariérou regionálního rozvoje. Celkově lze českou právní úpravu spolupráce obcí hodnotit jako poměrně liberální, protože obce disponují při spolupráci s ostatními subjekty rozsáhlou rozhodovací pravomocí co do formy i obsahu této spolupráce s minimálním zasahováním státu.

POUŽITÁ LITERATURA A INFORMAČNÍ ZDROJE

1. BAKEŠ, M., et al (1997): *Veřejná správa a právo: pocta prof. JUDr. Dušanu Hendrychovi k 70. narozeninám*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 1997. 378 s. ISBN 80-7179-191-1.
2. BARNOVÁ, S., KRÁSNA, S., GABRHELOVÁ, G. (2019): Application of Digital Technologies as a Factor Influencing University Students' Academic Satisfaction. In *12th International Conference of Education, Research and Innovation (ICERI2019) Proceedings*. Burjassot: International Academy of Technology, Education and Development, 2019. ISBN 978-84-09-14755-7. WOS:000530212401040.
3. BINEK, J., et al (2010): *Rozvojové možnosti obcí*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2010. 52 s. ISBN 978-80-87147-29-0.
4. CZECHINVEST (2007): *Průvodce klastrem*. Praha: CzechInvest, 2007. 107 s.
5. ČAJKOVÁ, A., JANKELOVÁ, N., MASÁR, D. (2021): Knowledge Management as a Tool for Increasing the Efficiency of Municipality Management in Slovakia. In *Knowledge Management Research & Practice*. DOI: 10.1080/14778238.2021.1895686. WOS:000630308600001.
6. DUŠEK, J. (2010): *Faktory regionálního růstu a rozvoje (se zaměřením na spolupráci měst a obcí v Jihočeském kraji)*. České Budějovice: VŠERS, 2010. 294 s. ISBN 978-80-86708-94-2.
7. DUŠEK, J. (2020): *Vliv sociálního kapitálu na regionální ekonomiku na příkladu spolupráce obcí v Jihočeském kraji*. 1. vyd. České Budějovice: VŠERS, 2020. 405 s. ISBN 978-80-7556-052-0.
8. EUROREGION SILESIA (2013): *EGTC / ESÚS – nový nástroj přeshraniční spolupráce* [online]. Opava : Euroregion Silesia, 2013 [cit. 2021-08-03]. Dostupné z WWW: <http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=cinnost-EGTC-ESUS>.
9. EVROPSKÝ PARLAMENT (2006): *Narizení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském seskupení pro územní spolupráci* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2006 [cit. 2021-08-03]. Dostupné z WWW: <[http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/gect/ce_1082\(2006\)_en.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/gect/ce_1082(2006)_en.pdf)>.
10. GALVASOVÁ, I., et al (2007): *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno: Georgetown, 2007. 140 s. ISBN 80-251-20-9.
11. GALVASOVÁ, I., et al (2008): *Formy spolupráce obcí* [online]. Praha: Triada, 2008, 4.7.2008 [cit. 2021-08-03]. Dostupné z WWW: <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6326681>>.
12. HÁLOVÁ, P., ALINA, J. (2014): Analysis of Investment in Infrastructure and Other Selected Determinants Influence to Unemployment in CR Regions. In *8th International Days of Statistics and Economics Location*. Prague: University of Economics, 2014. ISBN 978-80-87990-02-5, pp. 445-455. WOS:000350226700044.
13. HRVOĽOVÁ, B., POLEDNÁKOVÁ, A., SZARKOVÁ, M., KRÁSNA, S., MARKOVÁ, J. (2017): *Ekonomické a sociálne nástroje ako faktor tvorby pracovných miest*. Brno: Tribun EU, 2017. 123. ISBN 978-80-263-1166-9.
14. IVANČÍK, R., NEČAS, P. (2013): Theoretical and Methodological Views of Definition of Conflicts. In *Security and Defence Quarterly*, vol. 1, no. 1. ISSN 2300-8741, pp. 17-24.
15. KAVAN, Š., BREHOVSKÁ, L. (2016): Spolupráce Jihočeského kraje a přeshraničních regionů se zaměřením na ochranu obyvatelstva. In *19th International Colloquium on*

- Regional Sciences. Conference Proceedings*. Brno: Masarykova univerzita, 2016. ISBN 978-80-210-8273-1, pp. 907-914. DOI: 10.5817/CZ.MUNI.P210-8273-2016-117. WOS:000391253500118.
16. KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, Z. (2014): *Partnerství v rozvoji obcí, měst a regionů*. 1. vydání. Praha: Auditorium, 2014. 234 s. ISBN 978-80-87284-44-5.
 17. KRÁSNA, S., GABRHELOVÁ, G., ČEPELOVÁ, S., BARNOVÁ, S. (2018): Selected Aspects of Employees' Job Satisfaction. In MAJTÁN, Š., et al. *Aktuálne problémy podnikovej sféry*. Bratislava: Ekonóm, 2018. ISBN 978-80-225-4536-5, pp. 599-605.
 18. MĚRTLOVÁ, L. (2012): Porovnání regionálních disparit v regionech České republiky. In *15th International Colloquium on Regional Sciences. Conference Proceedings*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-5875-0, s. 81-90. WOS:000329432100008.
 19. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR (2012): *Evropská seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2012 [cit. 2021-08-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovnicuh/Regionalni-politika/Evropska-seskupeni-pro-uzemni-spolupraci>>.
 20. NOVOTNÁ, M., VOLEK, T., ALINA, J. (2014): Regional Disparities in Productivity of Small and Medium-Sized Enterprises in the Food Industry. In *17th International Colloquium on Regional Sciences. Conference Proceedings*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 978-80-210-6840-7, pp. 757-763. WOS:000358536900098.
 21. P APCUNOVÁ, V., URBANÍKOVÁ, M., KORENKOVÁ, M. (2016): Financovanie preneseného výkonu štátnej správy na úseku matrik na úrovni miestnej samosprávy v SR. In *19th International Colloquium on Regional Sciences. Conference Proceedings*. Brno: Masarykova univerzita, 2016. ISBN 978-80-210-8273-1, pp. 788-795. DOI: 10.5817/CZ.MUNI.P210-8273-2016-101. WOS:000391253500102.
 22. PATOČKOVÁ, V. (2007): *Co se můžeme dočíst o spolupráci obcí* [online]. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2007 [cit. 2021-08-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.socioweb.cz/index.php?disp=teorie&shw=271&lst=106>>.
 23. PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. (2008): *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vydání. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
 24. PERLÍN, R. (2005): Spolupráce venkovských obcí – možnost nebo podmínka úspěchu. In *Sborník prací z mezinárodní vědecké konference Agrární perspektivy XIV*. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2005. ISBN 80-213-1372-2, s. 569-576.
 25. PORVAZNÍK, J., LJUDVIGOVÁ, I., ČAJKOVÁ, A. (2018): Holistic Competence of Leadership and Managerial Subjects. In *Politické vedy*, vol. 21, no. 2. ISSN 1335-2741, pp. 56-77. WOS:000438652800003.
 26. PUCHER, J., GASPARI, E., RADZYNER, A. (2013): *EGTC Monitoring Report 2012*. Brussels: European Union, 2013. 130 s. ISBN 978-92-895-0709-7.
 27. RYŠAVÝ, I. (2006): *Společenství obcí ještě vzbudí diskusi, ale pro venkov je jednou ze šancí* [online]. Praha: Economia, 2006, 3.1.2006 [cit. 2021-08-03]. Dostupné z WWW: <<http://moderniobec.ihned.cz/c1-17516690-spolecenstvi-obci-jeste-vzbudi-diskusi-ale-pro-venkov-je-jednou-ze-sanci>>.
 28. RYŠAVÝ, I. (2012): *Hlubší meziobecní spolupráce by pomohla i veřejným službám* [online]. Praha: Economia, 2012, 3.10.2012 [cit. 2021-08-03]. Dostupné z WWW: <<http://moderniobec.ihned.cz/c1-57725020-hlubsi-meziobecni-spoluprace-by-pomohla-i-verejnym-sluzbam>>.
 29. SEDLÁČEK, J. (2015): *Legislativní pozadí meziobecní spolupráce* [online]. Zlín - Pršténé: Sdružení místních samospráv ČR, 2015, 29.11.2015 [cit. 2021-08-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.rokvobci.cz/zpravy-redaktoru/detail/794-legislativni-pozadi-meziobecni-spoluprace/>>.

30. ŠIMKA, M. (2006): Praktická aplikace pojmu mikroregion, legislativně-administrativní vymezení. In PÁPOL, T., PAVLAS, M. (eds.). *Problémy mikroregionů při tvorbě společných projektů*. Hradec Králové: Civitas per Populi, 2006. 90 s. ISBN 80-903813-1-6.
31. ŽÁRSKA, E. (2009): Finanční kapacita obce jako determinant rozvoje. In *Teoretické a praktické aspekty veřejných financí*. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1513-7, s. 92.

ADDRESS & ©

doc. Ing. Jiří DUŠEK, Ph.D.
Katedra managementu a marketingu služeb
Vysoká škola evropských a regionálních studií
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice
Czech Republic
dusek@vsers.cz

RECENZE ▪ REVIEWS

Štěpán KAVAN: *Ochrana člověka a společnosti – vývoj vzdělávání v bezpečnostních tématech*. Praha: NLN, 2020. ISBN 978-80-7422-753-0.

Štěpán KAVAN: *Protection of man and society – developments in the education of safety issues*. Praha: NLN, 2020. ISBN 978-80-7422-753-0.

Nová monografie Štěpána Kavana „Ochrana člověka a společnosti – vývoj vzdělávání v bezpečnostních tématech“ je rozdělena do devíti kapitol ucelující významnou část ochrany obyvatelstva. Vzdělávání v oblasti branné výchovy, civilní obrany a civilní ochrany jsou nedílnou součástí a významným prvkem ochrany obyvatelstva. Úkolem vzdělávání v této oblasti je předat a zprostředkovat znalosti a dovednosti v prevenci mimořádných událostí a adekvátní reakci na vzniklé mimořádné a krizové situace.

První kapitola „Teoretická východiska, vymezení pojmů“ se zabývá používanými výrazy, které jsou podrobně vysvětleny. Toto podrobné vymezení je důležité z historického pohledu, kdy se v průběhu vývoje mění samotné názvosloví. Čtenář se tak může kdykoliv k termínu vrátit.

Druhá kapitola „Historické a společenské podmínky vzniku branné výchovy“ se zabývá historicko-sociálními aspekty vzniku branné výchovy. Jedná se o kapitolu, která poukazuje na významnost samotné ochrany obyvatelstva jak z pohledu reakce na mimořádné události, tak reakce společnosti k řešení připravenosti na mimořádné události. Autor se zabývá i relativně dávnou historií výchovy mladé generace datující se od roku 1791 do roku 1915. Tuto část monografie považuji za velice zajímavou a důležitou z pohledu historického kontextu. Toto historické období nebylo nikde tak uceleně popsáno jako v této monografii.

Třetí kapitola „Vznik a vývoj výuky branné výchovy v období let 1918-1938v Československu“ je obsáhlou kapitolou zabývající se prvním obdobím rozvoje bezpečnostního oboru a přístupu ke vzdělání obyvatelstva. Autor se v historickém vymezení zaměřuje na propojení branné výchovy právního základu a ustanovení branné výchovy v nově vzniklé Československé republice.

Čtvrtá kapitola „Branná výchova v období protektorátu Čechy a Morava“ krátce shrnuje danou problematiku. Mnohem širší je pátá kapitola „Výuka branné výchovy v období let 1945-

1989“. Toto období je poměrně široké. V monografii je poukázáno na proměnlivost branné výchovy s ohledem na rozvoj bezpečnostních hrozeb, které se v průběhu let vyvíjely. Poměrně významná je zde podkapitola zabývající se zákonem o branné výchově z roku 1973.

Šestá kapitola „Vzdělávání a výchova v oblasti bezpečnosti po roce 1989“ je poslední, která popisuje vývoj branné výchovy a vzdělávání v oblasti ochrany obyvatelstva v České republice. Zabývá se rozvojem bezpečnostních témat v rámcovém vzdělávacím programu. Jako významné považují shrnutí subjektů podílejících se na výchově k bezpečnosti.

Velkým přínosem v monografii je kapitola sedm „Současné přístupy ve vzdělávání bezpečnostních témat ve vybraných státech“. Vzdělávání v oblasti bezpečnosti je nutné vnímat v širších mezinárodních souvislostech. Cílem této kapitoly bylo charakterizovat přístupy ve vzdělávání ve vybraných státech. Autor si vybral sedm států, z toho tři sousedící s Českou republikou. Zde bych ocenila, kdyby se autor zaměřil i na posledního souseda, a to Spolkovou republikou Německo, se kterou máme společnou historickou část vývoje branné výchovy. Samotný autor věnoval této historické části i samostatnou čtvrtou kapitolu. Bylo by proto zajímavé podívat se i na posun branné výchovy v Německu. A stejně jako u ostatních komparovat výstupy s Českou republikou.

Velkým vědeckým přínosem je kapitola osm „Zhodnocení vzdělávání na vysokých školách připravujících budoucí pedagogy v oblasti bezpečnosti“. Autor provedl výběr vysokých škol zabývajících se výchovou budoucích pedagogů a připravil dotazníkové šetření zaměřené na pracoviště vysokých škol. Výsledky dotazníkového šetření jsou zpracovány do SWOT analýzy a vícekritériální analýzou zhodnoceny. Takový postup lze považovat za metodicky správný. Výsledky kriticky hodnotí a zpracovává do další kapitoly.

Knih je na vysoké vědecké úrovni a analyticky zpracovává veškeré aspekty vývoje branné výchovy a výchovy v oblasti ochrany obyvatelstva. Jedná se o unikátní knihu, kterou lze využít při výuce v oborech zabývajících se výukou odborníků v oblasti bezpečnosti, tak i pro zájemce o danou problematiku.

ADDRESS & ©

Ing. Lenka MICHALCOVÁ, Ph.D.
Ústav bezpečnostních technologií a inženýrství
Fakulta dopravní, ČVUT v Praze
Konviktská 20, 110 00 Praha 1
Czech Republic
brehovska@fd.cvut.cz

Jana KRBOVÁ, Jiří JEŽEK, Martin MUSIL, Mojmír SABOLOVIČ, Jan KOPP, Klára ŠIMŮNKOVÁ: *Revitalizace městských center a veřejných prostranství v ČR – První část: problémy a výzvy*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020. ISBN 978-80-7598-777-8.

Jana KRBOVÁ, Jiří JEŽEK, Martin MUSIL, Mojmír SABOLOVIČ, Jan KOPP, Klára ŠIMŮNKOVÁ: *Revitalization of urban centers and public spaces in the Czech Republic – Part one: Problems and challenges*. Praha: Wolters Kluwer CZ, 2020. ISBN 978-80-7598-777-8.

Problematika úpadku městských center a veřejných prostranství a z toho vyplývající potřeba oživení a revitalizace patří v současné době nejen v České republice, ale i v dalších evropských zemích, mezi specifické a charakteristické problémy řady měst a obcí. Živelný a neřízený development okrajových částí municipalit vedl v uplynulých letech k masivnímu vyliďňování center municipalit a s tím přímo spojenému uzavírání kamenných obchodů a služeb v tradičních lokalitách, čímž se postupně vytrácel život z center měst a obcí bez ohledu na jejich velikost či lokalitu. Současný stav suburbanizace je dokonce natolik závažný, že bez aktivního zásahu municipalit v podobě rozvojové strategie, pečlivého plánování a regulačních opatření nejenže není možná změna současného neuspokojivého stavu, ale naopak dojde ještě k další eskalaci a prohloubení problémů městských center a veřejných prostranství. V nejsložitější situaci jsou zejména malá města a obce v turisticky neatraktivních regionech, která nedisponují dostatečným ekonomickým zázemím a majetkovými aktivy, pomocí kterých by municipality významně ovlivňovaly život nejen ve svém centru.

Význam kvalitního řízení municipalit se v posledních letech ještě více zvýraznil díky opakovanému příchodu ekonomické krize, všeobecné ekonomické globalizaci, rostoucím nárokům obyvatelstva a podnikatelských subjektů i řadě nových úkolů, povinností i pravomocí municipalit vyplývajících z aktuálních společenských změn. Jakákoliv publikace, jež se proto týká problematiky městských center a veřejných prostranství, je proto v současnosti vítaným příspěvkem k této problematice, který ocení všichni čtenáři rekrutující se zejména z řad odborné veřejnosti, hledající možnou inspiraci ke změně stávajícího stavu a rozvoji nových postupů v oblasti regionálního rozvoje.

Nová publikace „*Revitalizace městských center a veřejných prostranství v ČR – První část: problémy a výzvy*“ je cenným příspěvkem k dané oblasti, v níž se primárně zaměřuje a rozpracovává vlastní téma revitalizace veřejných prostranství a center měst, ale i neoddelitelně související otázky turismu, veřejných služeb nebo doplňkové infrastruktury a městského

mobiliáře. Renomovaný autorský kolektiv Západočeské univerzity v Plzni a Vysoké školy ekonomické v Praze hned v úvodu publikace specifikuje základní cíle a motivy, které vedly k vytvoření této hodnotné publikace. V publikaci jsou zveřejněny i výstupy vlastních výzkumů, kterými jsou zejména:

- analýzy a teoretické zhodnocení odborných zahraničních a tuzemských zdrojů,
- vyhledávací studie, které byly zaměřeny na zmapování vybraných veřejných prostranství českých měst,
- obsahové analýzy strategických dokumentů,
- analýzy vlastnické struktury nemovitostí ve veřejném prostranství
- a reprezentativní dotazníkové šetření ve městech nad 3 tisíce obyvatel.

Spojení těchto různorodých výstupů výzkumů přináší zcela nový a komplexní pohled na zkoumanou problematiku, což v budoucnu může představovat i důležité vodítko při implementaci nových praxeologicky orientovaných postupů oživujících městská centra a veřejná prostranství. Transfer znalostí a poznatků z ČR i zahraničí nabízí širokou škálu možných návodů a postupů podpory a zlepšení fungování veřejného prostoru – od architektonických a infrastrukturních zásahů přes „živou“ kulturu, rozvoj funkcí veřejného prostoru či zvýšení participace obyvatel apod.

Publikace je strukturována do 9 věcně a logicky na sebe navazujících kapitol, kdy se autoři v úvodu nejprve věnují metodologickým aspektům publikace v podobě stanovení výzkumných cílů a vlastního postupu vědecké práce. První kapitola se pak již zaměřuje na teoretická východiska a empirický výzkum revitalizace veřejných prostranství a center měst, zejména pak na vymezení základních pojmů a příčiny úpadku městských center. Druhá kapitola rozebírá strukturální dimenzi proměn veřejných prostranství, včetně důvodů k uplatňování Public Space managementu či otázek participace veřejnosti na revitalizaci veřejných prostranství. První dvě kapitoly pomyslně doplňuje kapitola třetí, která charakterizuje aktéry revitalizace městských center, možné problémy, řešení a faktory úspěšnosti těchto aktivit. Stěžejní část publikace, tvořenou prvními třemi kapitolami konfrontujícími teoretické poznatky s výsledky vlastních výzkumů, doplňují kapitoly čtvrtá až sedmá orientující se na specifické aspekty revitalizace městských center a veřejných prostranství – turismus a veřejná prostranství, veřejná prostranství a veřejné služby, modro-zelená infrastruktura měst a městský mobiliář ve veřejném prostranství. Závěr publikace v podobě kapitoly osmé se zaměřuje na deskripci, analýzu a komparaci aplikovaných přístupů, metod, technik a dílčích nástrojů metodik hodnocení kvality veřejného prostranství aplikovaných v ČR od devadesátých let 20. století. Kapitola devátá posléze hodnotí

vliv a potenciál digitálních technologií, se zaměřením na mobilní technologie, v kontextu rozvoje veřejného prostoru.

Je zřejmé, že autoři při přípravě a zpracování publikace využili nejen bohatých osobních zkušeností, ale i zajímavých výsledků ze všech jimi realizovaných výzkumů, což doplňují i zahraničními zkušenostmi a poznatky. Publikace tak přináší celou řadu zajímavých námětů a stane se jistě užitečnou pomůckou pro zájemce o specifickou problematiku městských center a veřejných prostranství nejen v akademické, ale i veřejné nebo dokonce podnikové sféře. Vznik publikace byl podpořen Technologickou agenturou ČR v rámci projektu *Revitalizace městských center a dalších veřejných prostorů v České republice: problémy, zahraniční inspirace, možnosti řešení*, registrační číslo TL01000498.

ADDRESS & ©

doc. Ing. Jiří DUŠEK, Ph.D.
Katedra managementu a marketingu služeb,
Vysoká škola evropských a regionálních studií
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice, Czech Republic
dusek@vsers.cz

Jana KRBOVÁ, Jiří JEŽEK A KOLEKTIV: *Revitalizace městských center a veřejných prostranství v ČR – Druhá část: Případové studie*. Praha: Wolters Kluwer, ČR, 2020. ISBN 978-80-7676-044-8.

Jana KRBOVÁ, Jiří JEŽEK, ET AL.: *Revitalization of urban centers and public spaces in the Czech Republic – Part two: Case studies*. Praha: Wolters Kluwer, CZ, 2020. ISBN 978-80-7676-044-8.

Nová publikace „*Revitalizace městských center a veřejných prostranství v ČR – Druhá část: Případové studie*“ je součástí stejnojmenné trilogie publikací a volně navazuje na první díl „*Revitalizace městských center a veřejných prostranství v ČR – První část: problémy a výzvy*“. Zatímco první část trilogie se zaměřovala a rozpracovávala v obecné rovině vlastní téma revitalizace veřejných prostranství a center měst, ale i neoddělitelně související otázky turismu, veřejných služeb nebo doplňkové infrastruktury a městského mobiliáře, druhá část tyto poznatky aplikuje v rámci devíti deskriptivních případových studií vybraných měst ČR.

Výběr analyzovaných měst (Mladá Boleslav, Jičín, Žatec, Plzeň, Zlín, Cheb, Liberec, Jablonec, Ostrava) byl zcela náhodný (ze 120 zkoumaných měst) a reflektuje omezený rozsah publikace. Zkoumaný vzorek je však poměrně pestrý a zahrnuje města větší i menší z různých regionů Čech a Moravy, města s památkovou ochranou, významnými krajinnými prvky i rozdílnou historií mající na rozvoj centra mající zásadní vliv – odsun obyvatelstva, ztráta postavení, migrace obyvatel apod. Formát jednotlivých případových studií není jednotný ani z hlediska obsahového, ani z hlediska autorského přístupu, což může na první pohled budít dojem nesourodnosti, na straně druhé tento přístup ještě více zdůrazňuje osobitou individualitu a specifika jednotlivých měst (nábřeží, absence průmyslu, politická nestabilita apod.). Některé studie se zaměřují na komplexní přístup k revitalizaci celého centra města (např. Mladá Boleslav, Jičín, Žatec atd.), jiné studie se zaměřují jen na vybraná veřejná prostranství (nábřeží v Plzni). Vysoce kladně lze hodnotit obrazové přílohy dokumentující výchozí stav a (ne)průběh revitalizací, vizuální stránka publikace je vhodnou inspirací a námětem možných přístupů a řešení. Ocenit lze formu zpracování revitalizace jednotlivých měst, která odráží nejen vlastní autorský přístup, ale i vlastní průběh revitalizačních aktivit – některé studie jsou pouhou deskripcí vývoje, jiné zahrnují i procesní postupy, dotazníková šetření apod. Zajímavým a autentickým prvkem jsou odkazy na rozhovory se zainteresovanými aktéry (úředníci, architekti). Komparací všech devíti případových studií lze následně identifikovat základní faktory úspěchu (systémový přístup, komunikace, trpělivost, participace občanů a kreativců atd.) a neúspěchu (nespolupráce města a

soukromého sektoru, minimální komunikace, nesystémový přístup, politické změny, nedostatek zdrojů atd.), ale i unikátnost a inspirativnost některých přístupů (otázka dočasného a účelného využití prostor před revitalizací, využití participativního rozpočtu atd.). Autorskému kolektivu se podařilo vhodně navázat na první díl trilogie a vytvořit tak ojedinělou publikaci s řadou námětů k revitalizaci center měst a veřejných prostranství pro odbornou i laickou veřejnost, jež si nekladla za cíl daná města komplexně analyzovat, ale vyzdvihnout zajímavé a inspirativní příklady dobré i špatné praxe v podmínkách České republiky, které mohou nejen střední a velká města, ale i menší municipality, využít v praxi a vyvarovat se tak zbytečných politických, časových a finančních ztrát. Revitalizace center měst a veřejných prostranství totiž není často otázkou jednotek let, ale spíše generací.

Na publikaci se kladně odráží nejen využití osobních zkušeností, ale i pečlivá deskripce a zhodnocení jednotlivých případových studií a doplnění zahraničních přístupů a zkušeností. Publikace tak přináší celou řadu zajímavých podnětů a stane se jistě užitečnou pomůckou pro zájemce o specifickou problematiku městských center a veřejných prostranství nejen v akademické, ale i veřejné nebo dokonce podnikové sféře. Vznik publikace byl podpořen Technologickou agenturou ČR v rámci projektu *Revitalizace městských center a dalších veřejných prostorů v České republice: problémy, zahraniční inspirace, možnosti řešení*, registrační číslo TL01000498. Publikaci doporučuji bez jakýchkoliv obsahových a formálních připomínek k publikování.

ADDRESS & ©

doc. Ing. Jiří DUŠEK, Ph.D.
Katedra managementu a marketingu služeb,
Vysoká škola evropských a regionálních studií
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice,
Czech Republic
dusek@vsers.cz

Jana KRBOVÁ: *Revitalizace městských center a veřejných prostranství v ČR. Třetí část: (Ne)Proměny náměstí českých měst v obrazech – hodnocení kvality a inspirace.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021. ISBN 978-80-7676-017-2.

Jana KRBOVÁ: *Revitalization of urban centers and public spaces in the Czech Republic. Part three: (Non) changes of the Czech cities square in images - quality assessment and inspiration.* Praha: Wolters Kluwer CZ, 2021. ISBN 978-80-7676-017-2.

Nová publikace „*Revitalizace městských center a veřejných prostranství v ČR – Třetí část: (Ne)Proměny náměstí českých měst v obrazech – hodnocení kvality a inspirace*“ je poslední součástí stejnojmenné trilogie publikací, kterou doplňuje představením nových přístupů k hodnocení kvality veřejných prostranství. První část trilogie „*Problémy a výzvy*“ se zaměřovala a rozpracovávala v obecné rovině vlastní téma revitalizace veřejných prostranství a center měst, ale i neoddelitelně související otázky turismu, veřejných služeb nebo doplňkové infrastruktury a městského mobiliáře, druhá část „*Případové studie*“ tyto poznatky aplikuje v rámci devíti deskriptivních případových studií vybraných měst ČR – Mladá Boleslav, Jičín, Žatec, Plzeň, Zlín, Cheb, Liberec, Jablonec, Ostrava, kdy některé studie se zaměřují na komplexní přístup k revitalizaci celého centra města (např. Mladá Boleslav, Jičín, Žatec atd.), jiné studie se zaměřují jen na vybraná veřejná prostranství (např. nábřeží v Plzni).

Ambicí třetího dílu trilogie je demonstrovat možné přístupy k hodnocení kvality veřejných prostranství. Aplikovaných přístupů a metod hodnocení kvality veřejných prostranství existuje ve světě celá řada, problémem je však obsah klíčového pojmu „kvalita“. Co znamená „kvalita“ veřejných prostranství, kým je stanovena/definována, jedná se o standardizaci expertním nebo komunitním přístupem, je postup přenositelný i do jiných měst a regionů apod.? Autorka proto přichází s vlastním novým a originálním přístupem k hodnocení kvality veřejných prostranství, který vychází z kritického zhodnocení dosavadních přístupů (metodik) a z výstupů dosavadních empirických šetření. Nová metodika využívá dvojdimenzionální přístup, kdy první dimenze je založena na očekávání 3 skupin stakeholderů (rezidenti, návštěvníci, podnikatelé), což je možné považovat za elementární prvek „kvality“. Druhá dimenze vychází z teorií a praxe ověřených atributů kvality veřejných prostranství.

Publikace je strukturována do 4 kapitol, kdy v první kapitole je provedena kritická analýza a nastavení manažerského přístupu metodiky k měření kvality veřejného prostranství. V rámci druhé kapitoly proběhlo testování navrhované metodiky na homogenním vzorku veřejných prostranství (s historickým náměstím). Pro tuto studii bylo vybráno 10 českých měst s 5 až 20

tisíci obyvateli metodou náhodného výběru (losování) – 4 města ve velikostní skupině od 5 do 9,999 tisíc obyvatel a 6 měst velikostní skupiny 10 až 20 tisíc obyvatel. Konkrétně se jedná o Moravské Budějovice, Třeboň, Dobrušku, Nově Město nad Metují, Vrchlabí, Bruntál, Vysoké Mýto, Litomyšl, Poděbrady a Turnov. Ve všech případech se jedná o města, která nebyla mapována v prvním a druhém dílu trilogie. V rámci analýzy jednotlivých měst je vždy nejprve provedeno představení daného města se zaměřením na veřejné prostranství – historické centrum města, na což navazuje charakteristika revitalizačních aktivit v posledních letech. Ocenit lze snahu o komparaci současné a historické vizuální podoby veřejného prostranství. Posouzení „očekávání“ v jednotlivých městech vychází z realizovaného terénního šetření mezi 3 skupinami stakeholderů. Zde je nutné kriticky upozornit, že výsledky mohou být zkreslené a nereprezentativní z důvodu malého počtu respondentů v řádu pouhých desítek lidí v každém městě. Pro praktickou aplikaci a inspiraci není užitečná jen vlastní interpretace dat, ale zejména z nich vycházející manažerská doporučení ke zlepšení či udržení stávajícího stavu veřejného prostranství. Třetí kapitola formou diskuse rozebírá autorkou nově navrženou metodiku měření kvality veřejných prostranství. Opomenout nelze ani kapitolu čtvrtou vyzdvihující specifické oživující prvky veřejných prostranství jednotlivých měst – alternativní posedová místa, pamětní desky, herní či edukativní prvky apod.

Na publikaci se kladně odráží nejen využití osobních zkušeností autorky, ale i pečlivá deskripce a zhodnocení stavu veřejných prostranství jednotlivých měst. Publikace vhodně tematicky doplňuje předcházející dva díly trilogie a opět přináší celou řadu zajímavých podnětů k oživení veřejných prostranství a center měst. Vznik publikace byl podpořen Technologickou agenturou ČR v rámci projektu *Revitalizace městských center a dalších veřejných prostorů v České republice: problémy, zahraniční inspirace, možnosti řešení*, registrační číslo TL01000498. Publikaci doporučuji bez jakýchkoliv obsahových a formálních připomínek k publikování.

ADDRESS & ©

doc. Ing. Jiří DUŠEK, Ph.D.
Katedra managementu a marketingu služeb,
Vysoká škola evropských a regionálních studií
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice,
Czech Republic
dusek@vsers.cz

RECENZNÍ ŘÍZENÍ PRO Č. 1/2021

Jednotliví oponenti (7) recenzovali 1–2 články (vč. článků posléze vyřazených). Redakce od nich obdržela na každý příspěvek 1–2 posudky, celkem 8 posudků.

prof. Ing. Vladimír **GAZDA**, Ph.D.

Katedra financí, Ekonomická fakulta,
Technická univerzita, Košice, **Slovensko**

doc. Ing. Aleš **HES**, CSc.

Katedra obchodu a financí, Provozně
ekonomická fakulta, Česká zemědělská
univerzita v Praze, **ČR**

doc. Ing. Marie **HESKOVÁ**, CSc.

Katedra managementu a marketingu
služeb, Vysoká škola evropských a
regionálních studií, z.ú., České Budějovice,
ČR

Mgr. Bc. Jan **KAŇÁK**, Ph.D.

Katedra biblické teologie a církevních
dějin, Husitská teologická fakulta,
Univerzita Karlova, Praha, **ČR**

Ing. Libuše **MĚRTLOVÁ**, Ph.D.

Katedra ekonomických studií, Vysoká
škola polytechnická, Jihlava, **ČR**

Mgr. Kristýna **MLEJNKOVÁ**, Ph.D.

Katedra psychosociálních věd a etiky,
Husitská teologická fakulta, Univerzita
Karlova, Praha, **ČR**

doc. Ing. Jaroslav **SLEPECKÝ**, Ph.D., MBA

Katedra právních oborů a bezpečnostních
studií, Vysoká škola evropských a
regionálních studií, z.ú., České Budějovice,
ČR

POČET OBDRŽENÝCH VĚDECKÝCH ČLÁNKŮ: 7

POČET RECENZOVANÝCH VĚDECKÝCH ČLÁNKŮ: 7

POČET OBDRŽENÝCH RECENZNÍCH POSUDKŮ: 8

POČET PUBLIKOVANÝCH VĚDECKÝCH ČLÁNKŮ: 4

INFORMACE O ČASOPISU

Základní charakteristika

Časopis *Auspicia* je nezávislým recenzovaným neimpaktovaným vědeckým časopisem pro otázky společenských a humanitních věd. Je založen na 5 základních principech: řádné a přísné recenzní řízení; mezinárodnost; otevřenost; výběrovost; kontinuální zvyšování kvality.

Historie

Vydáván od r. 2004 Vysokou školou evropských a regionálních studií (VŠERS) a Vysokou školou technickou a ekonomickou (VŠTE) dvakrát ročně pouze elektronicky. Ve 41 číslech bylo otištěno zhruba 856 příspěvků a recenzí. Rada pro výzkum, vývoj a inovace jako odborný a poradní orgán vlády ČR zařadila časopis *Auspicia* (ISSN 1214-4967) pro léta 2008–2013 a znovu pro rok 2015 (<http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=733439>) mezi recenzované neimpaktované časopisy, které uvedla v oborech Národního referenčního rámce excelence (NRRE). V r. 2016 byl recenzovaný vědecký časopis *Auspicia* zařazen do mezinárodní databáze ERIH PLUS.

Tematické sekce

- 1 Společenské vědy
- 2 Bezpečnost
- 3 Veřejná správa, řízení
- 4 Recenze

Základní pokyny autorům článků (2019)

Jazyk: čeština, angličtina
Data uzávěrek: 1. číslo – 1. 2. • 2. číslo – 1. 8.
Použitá literatura: 25 % zdrojů indexovaných v databázích Web of Science a/nebo Scopus
Recenzní řízení: oboustranně anonymní, nezávislé, objektivní
Data vydání: 1. číslo – 1. 6. • 2. číslo – 1. 12.
Podrobný zdroj: <https://vsers.cz/recenzovany-vedecky-casopis-auspicia>

Autorský poplatek

Za výdaje spojené s uveřejněním vědeckého příspěvku v českém jazyce (v anglickém jazyce bezplatně) v délce **max. 8 normostran** v sekcích 1–3 hradí autor částku **1 000,- CZK** (*popř. částku zvýšenou o 200,- Kč za každou další normostranu*), nebo příslušnou částku v EUR dle aktuálního přepočtu, a to nejpozději do uzávěrky příslušného čísla (tj. před recenzním řízením) převodem na účet vydavatele (VŠERS) u Oberbank AG České Budějovice č. 7000012206/8040, IBAN: CZ83 8040 0000 0070 0001 2206, BIC: OBKL CZ2X (zahraniční plátcí si poplatek za převod hradí sami), nebo v hotovosti na ekonomickém oddělení VŠERS. Variabilním symbolem je IČO autora a pracovním symbolem číselný kód 12342016. Do zprávy pro příjemce se uvede jméno autora / autorů a pracovním symbolem.

Kontaktní údaje

Vysoká škola evropských a regionálních studií
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice
00420 386 116 839 | auspicia@vsers.eu | <https://vsers.cz/recenzovany-vedecky-casopis-auspicia>

INFORMATION ON JOURNAL

Basic characteristics

The Auspicia Journal is an independent, reviewed, non-impact scholarly journal dealing with social sciences. It is based on the five following principles: regular and strict review process; internationality; openness; selectiveness; continuous quality improvement.

History

It has been published since 2004 by the College of European and Regional Studies (VŠERS) and the Institute of Technology and Business (VŠTE) twice a year, in electronic form only. So far, 856 scientific contributions and reviews have been published in 41 issues. Research, Development and Innovation Council, being a professional and advisory board of the Government of the Czech Republic, integrated Auspicia Journal (ISSN 1214-4967) into reviewed, non-impact scholarly journals which were involved in the topics of National Reference Framework of Excellence in 2008–2013, and it was involved there in 2015 again (<http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=733439>). In 2016 The Auspicia reviewed scholarly journal was listed in the international database ERIH PLUS.

Thematic sections

- 1 Social Sciences
- 2 Safety
- 3 Public administration, management
- 4 Reviews

Basic instructions to authors of articles (2019)

Language: Czech, English,
Deadlines: 1st issue – 1st February • 2nd – 1st August
Bibliography: 25 % of resources indexed in Web of Science and/or Scopus databases
Review process: anonymous, independent, objective
Publishing dates: 1st issue – 1st June • 2nd – 1st December
Detailed source: <https://vsers.cz/recenzovany-vedecky-casopis-auspicia>

Author's fee

The authors of the papers (contributions) are to pay the amount of **CZK 1,000** for the expenses connected with publishing the scholarly contributions in the Czech language (contributions in English are free of charge) of **a maximum of 8 standard pages** (*or the amount increased by CZK 200 per every other standard page*), or the appropriate amount in EUR in accordance with the current exchange rate in sections 1–3. They are to do this by the closing date of the relevant volume (i.e. before the review process) either by means of payment by bank transfer to the publisher's bank account No. 7000012206/8040, Oberbank České Budějovice, IBAN: CZ83 8040 0000 0070 0001 2206, BIC: OBKL CZ2X (foreign payors pay the transfer charge by themselves), or they can pay it in cash at the economic department of the College of European and Regional Studies. Registration numbers of authors' workplaces are variable symbols, the specific symbol is a code of the following digits: 12342016. The information for payee shall include the name of author / authors and workplace.

Contacts

College of European and Regional Studies
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice
00420 386 116 839 | auspicia@vsers.eu | <https://vsers.cz/recenzovany-vedecky-casopis-auspicia>

ИНФОРМАЦИЯ О ЖУРНАЛЕ

Основная характеристика

Журнал *Auspicia* – это независимый рецензируемый научный журнал, предназначенный для обсуждения вопросов, касающихся общественных и гуманитарных наук. 5 основных принципов журнала: тщательный и точный порядок рецензирования; международность; открытость; избирательность; постоянное повышение качества.

История

Журнал издается с 2004 г. Высшей школой европейских и региональных исследований (VŠERS) и Технико-экономическим институтом (VŠTE), он выходит два раза в год только в электронном виде. В 41 номерах было опубликовано примерно 856 научных статей и рецензий. Совет по исследованию, разработкам и инновациям, являясь специальным и рекомендательным органом Правительства ЧР, включил журнал «Ауспиция» (ISSN 1214-4967) на 2008–2013 гг. и снова на 2015 г. (<http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=733439>) в рецензируемые неимпактованные журналы, приведенные в категориях «Национального оценочного списка наивысшего уровня» (NRRE). В 2016 г. рецензируемый научный журнал «Ауспиция» был включен в международный банк данных «ERIH PLUS».

Тематические секции

- 1 Общественные науки
- 2 Безопасность
- 3 Общественное управление, менеджмент
- 4 Рецензии

Основная инструкция авторам статей (2019)

Язык: чешский, английский
Последний срок: 1 № – 1 февраля • 2 № – 1 августа
Библиография: 25% источников, индексируемых в «Web of Science» и/или «Scopus»
Рецензирование: анонимное, независимое, объективное
Даты выпуска: 1 № – 1 июня • 2 № – 1 декабря
Подробная инф.: <https://vsers.cz/recenzovany-vedecky-casopis-auspicia>

Авторский сбор

За затраты, связанные с опубликованием научной статьи на чешском языке (статьи на английском бесплатно) объемом **не больше 8 нормостраниц** в секциях с 1–3, автор выплачивает сумму в **1 000 чешских крон** (за каждую дополнительную нормостраницу доплачивается 200 чешских крон), или соответствующую сумму в евро по актуальному пересчету, это должно быть сделано не позднее последнего срока принятия материалов в соответствующий номер журнала (т.е. до рецензирования) на счет издательства (VŠERS) в Oberbank AG České Budějovice č. 7000012206/8040, IBAN: CZ83 8040 0000 0070 0001 2206, BIC: OVKL CZ2X (сбор за перевод иностранные авторы оплачивают сами). Переменным символом является ИНН места работы автора, специфическим символом цифровой код 12342016. В графе «Сообщение для адресата» необходимо указать ФИО автора / авторов статьи и место работы.

Контактные данные

Высшая школа европейских и региональных исследований
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice
00420 386 116 839 | auspicia@vsers.eu | <https://vsers.cz/recenzovany-vedecky-casopis-auspicia>